

Mazeika J. 502 Brook Ave.

"KOVA"
 229 No. 6th Street, :: Philadelphia, Pa.
 Savaitinis laikraštis. Leidžiamas L. S. S. A.
 (Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
 Renumerata: Metams į visas dalis svieto \$2.00
 Pusei metų \$1.00
 Redaktorius J. B. Smelstorius
 Administratorius V. Yakštis.

KOVA

"KOVA"
 229 No. 6th Street, :: Philadelphia, Pa.
 Lithuanian Weekly.
 Published by the Lithuanian Socialist Federation of America.
 (Incorporated April 28, 1908.)
 Subscription Rates: For all the parts of the world \$2.00
 Editor—J. B. Smelstorius. Manager—V. Yakštis.

VISŲ ŠALIŲ DARBININKAI, VIENYKITĖSI! **Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje** JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RETĖZIUS!

No. 21 PHILADELPHIA, Pa. 21 d. Gegužės (May), 1915 m. TELEFONAS KEYSTONE, MAIN 29-56. Metas XI

Vokiečiai Ariogaloj ir Cekiškij

RUSAI ATSIEME ŠIAULIUS

Ant pės Dubysos, prie Ariogalos ir Cekiškio vokiečiai atmušė rusus. Vokiečiai taigpi atrėmė rusų užpuolimus ties Mariampole ir Liudvinavu.

RUSAI ATSIEMĖ ŠIAULIUS
 Vokiečiams Šiauliuose teko pabuti vos keliatą dienų. Greit juos rusai išvijo. Mušiuose apie Šiaulius rusai ima viršų. Nutvėrė 4 vokiečių kanuoles.

RUSAI PAĖMĖ 20,000 AUSTRŲ.
 Petrogradas. — Rytų-vakarų Galicijoj ir Bukovinoje rusai laimėjo didelę pergalę. Austrai liko sumušti ant ištisos šimto mylių linijos. Rusai paėmė 20,000 belaisvių.

RUSŲ PASISEKIMAI GALICIJŲ.
 Pietų-rytų Galicijoj rusai išmušė austrus iš pozicijų ant kairiojo upės Pruto kranto; po smarkiam mušimui paėmė Naturną ir Snityną. Tvirtos austrų pozicijos prie kaimų Jonkav ir Jonkopinc teko rusams. Sugriebta 2500 austrų nelaisvėn. Rusams traukiantis nuo Dunajec upės, liko 50 kanuolių.

VOKIEČIAI NUSKANDINO 1556 ŽMONES.
 Vokiečiai nuo pradžios karės iki šiol, beskanndami Anglijos ir kitų šalių prekinis laivus nuskandino 1556 žmones.

JAUNUOLIAI RUSŲ KARIUMENĖJ.
 Tarpe nelaisvėn paimtų rusų kareivių netoli Šiaulių vokiečiai rado daugelį tokių, kuriems išpuolė stoti kariumenėn tikrai ateinančiais metais. Jie buvo tikrai tris savaites ant greitųjų pamokinti.

UNIJUSTAI MAŽAI GINKLŲ TEPADARO.
 Anglijos valdžia pradeda skystis ant savo ginklų darbininkų, prigulinių prie unijos, kurie nenori ilgiau dirbti, kaip papraste laike, ir todėl nepridirba tiek amunicijos, kiek reikėtų valdžiai.

Paskiausios Žinios.

Vokietijos ir Austrijos ambasadoriai apleidžia Italiją. Karės laukiama kas minuta.
 Pusiau-oficialiai pranešama, kad Vokietija nepildo Amerikos reikalavimų, idant vokiečių pomariniai laivukai nekliudytų Amerikos laivų ir tų laivų, kuriais keliauja amerikoniai.
 Anglija šaukia dar 300,000 naujų kareivių.
 Pola. — 10,000 italų ginklų ir parako dirbtuvių ir sankrovų darbininkų pakėlė maištą prieš austrus. 50 maištininkų užmušta.
 Vokiečiai bombarduoja Opatovą. Paėmė 7,000 rusų ir 22 kanuoles.
 Turakai sumušė rusus prie Olty Užkaukazyje.
 Rusai pasekmingai stumia austrus atgal Bukovinoj.
 Italijos kariumenė sumobilizuota, gatava karėn.

LIETUVIŲ, LENKŲ IR ŽYDŲ SOCIALISTAI NEUTRALIAI.
 Lenkų, žydų ir Lietuvių socialistų organizacijos išleido iš Varšavos bendrą rezoliuciją-manifestą, kuriame užreiškia, kad visi tie pranešimai, kuriuose buvo skelbiama, buk jie (tie socialistai) stovi už ar prieš rusus arba už ar prieš vokiečius šioje karėje, — kad visi tie pranešimai yra melagingi.

RUSAI NUSKANDINO TRIS TURKŲ LAIVUS.
 Rusų laivai jau penktu kart bombardavo Bosforą. Turkų laivynas buvo išėjęs susitikti rusų. Bet rusų šuviai pavojingai sužeidė tvirčiausią turkų karės laivą "Goeben" ir nuskandino tris kitus laivus. Tada turkų laivai pabėgo atgal.

ANGLAI VARTOSIĄ NUODINGUS GAZUS PRIEŠ VOKIEČIUS.
 Anglai vartoja tam-tikrus ant veido prietaisus apsaugojimui nuo nuodingų gazų, kuriuos vokiečiai leidžia į anglų apkasus. Buvo paduota Anglijos parlamentui įnešimas, kad ir anglai pradėtų vartoti tokius gazus prieš vokiečius.

RUSAI APIE SAVO PASISEKIMUS.
 Rusų karės štabas praneša, kad rusai prie Javornik sumušė austrus. 5000 austrų lavonų liko ant vietos. Ant Czernowitz-Obertyn linijos rusai per 60 varstų stumia austrus atgal. Vieną tik 10 geg. dieną pačiuopė 5000 austrų belaisvių. Austro-vokiečiai bėgyje pastarųjų devynių dienų prarado 100,000 kareivių mušiuose su rusais. Rusai pasitraukė atgal todėl, kad jų priešai turėjo daug skaitlingesnę spēką.
 Rusai užginčija, kad jie betvarkėje pabėgo nuo austro-vokiečių Galicijos mušiuose. Girdi rusai tvarkoje pasitraukė iki išanksto apsirinktų pozicijų.
 Rusai sako, kad jie kasdien atstumia vokiečius nuo 5 iki 30 varstų atgal Kurliandijoj, Kainijoj ir Suvalkijoj.

VOKIEČIAI APIE SAVO PASISEKIMUS.
 Vokiečiai sunaikino rusų batalioną, norėjusį pereiti per upę Bzurą.
 Austro-vokiečiai perėjo per upę San, atstumdami rusus nuo jų pozicijų prie Stryj. Paimta 4,500 rusų nelaisvėn, jų tarpe 14 oficerių. 14 rusų kanuolių pateko vokiečiams.
 Vokiečiai sušaudė anglų orlaivį ties Dixmude ir atmušė francuzų antpuolius arti Hartmann's Weiler Kopf.

ZEPPELINAI VĖL ANGLIJŲ.
 Vėl Zeppelino orlaiviai buvo sulėkė bombarduoti Anglijos pakrantinių miestų. Ramsgate, 67 mylios į rytus nuo Londono, išmetė 20 bombų, apgriovė vieną viešbutį, sužeidė kelias ypatas; bet Dover Forto kanuolės greit išblaškė orlaivius.

ANGLAI GRUMIA VOKIEČIUS.
 Londonas. — Anglai sulaužė vokiečių liniją per dvi mylias, nuo Richebourgo iki Festubertui.
 Anglų atskaitos parodo, kad bėgyje pastarosios savaitės liko užmušta 400 oficerių ir 2000 kareivių.

RUSAI SUŽEIDĖ TURKŲ ŠARVUOTI.
 Rusų Juodųjų marių laivai mušyje su turkų laivais labai sužeidė geriausią turkų laivą "Goeben". "Goeben" iššovė 200 šuvių, bet nei vienu nepataikė. Daugelis "Goebeno" jurininkų užmušta ir sužeista.

KAPITALAS VISUOMET NEKALTAS.

Už visas savo piktadarystes kapitalistai visuomet apkaltina kit-ką. Pragyvenimo brangumo priežastia kapitalas nurodo visuomenei karę. Vaikiškoji visuomenė tam tiki, nes nemato, kas ištikrųjų iš jos paima duoną.

FRANCUZŲ PRANEŠIMAS.
 Paryžius. — Francuzai sulaužė visą vokiečių liniją nuo Aras iki jurių. Tai esąs didžiausias francuzų laimėjimas nuo Marnes mušio. Vokiečiai, vienok, atnaujintomis spēkomis veržiasi linkui uosto Calais.

POMARINIAI ANGLŲ LAIVAI NEŽUDO ŽMONIŲ.
 Vienas anglų pomarinis laivas Marmora maršė pamatė laivą. Manė, kad tai turkų. Liepė kapitonui nuimti nuo laivo žmones, pirma negu anglai skandins tą laivą. Pasirodė, vienok, kad tai buvo graikų laivas, kurį buvo turkai nutvėrę vežimui graikų pabėgėlių. Tada anglų pomarinis laivas leido jam keliauti tolyn be jokių kliucių.

AUSTRAI PAĖMĖ 1,000 RUSŲ.
 Vienna. — Austro-vokiečiai atėmė iš rusų miestą Sambor, 30 mylių į pietų-rytus nuo Peremyšlio. Palei upę Vistulą austrai atsivėrė rusus iki Klimonbovo augštumų. Prie Magiera augštumos austrai sumušė pirmutes rusų eiles, paėmė 1000 belaisvių, 4 kanuoles ir 11 mašininų šautuvų.

ANGLAI GRUMIA VOKIEČIUS.
 Londonas. — Anglai sulaužė vokiečių liniją per dvi mylias, nuo Richebourgo iki Festubertui.
 Anglų atskaitos parodo, kad bėgyje pastarosios savaitės liko užmušta 400 oficerių ir 2000 kareivių.

RUSAI SUŽEIDĖ TURKŲ ŠARVUOTI.
 Rusų Juodųjų marių laivai mušyje su turkų laivais labai sužeidė geriausią turkų laivą "Goeben". "Goeben" iššovė 200 šuvių, bet nei vienu nepataikė. Daugelis "Goebeno" jurininkų užmušta ir sužeista.

1,700,000 ITALŲ APGINKLUOTA.
 1,700,000 italų pilnai apginkluota. Austrija įsakė išsinešdinti savo gyventojams iš parubėžinės provincijos Trento. Ties Lagna jau buvo susirėmimų tarp austrų ir italų. Italai išvijo atgal įsiveržusius per rubežijų austrus.

VOKIEČIŲ ŽUDYMAS ANGLIJŲ.
 Anglijos gyventojų įsiutimas prieš vokiečius nežino rubežių. Vyrų, moterų ir vaikų užpuldinėja vokiečiai, ar jie būtų tapę Anglijos piliečiais ar ne. Vokiečių restoranai išgriauti. Visur agitacija prieš vokiečius mėsininkus ir barzdaskučius. Sankrovos neparduoda mėsos nei kitų valgomų dalykų vokiečių krautuvėms. Su austrais apsieinama lygiu budu. Vieną vokiečių govėda norėjo prigirdyti arklių girdomamjame lovyje. Daugeliui vokiečių nudraskyta drabužiai gatvėse.
 Tas atsikartoja ne tikrai Londone, bet ir visoj Anglijoj. Smithfielde vokiečiai krautuvninkai nakties laiku ištraukiota iš lovy ir išmėtyta lauk per langus nuo antrų ir net nuo trečių lubų. Kiekvienas vokiečių orlaivių pasirodymas sukelia minioje vis didesnę pagiežą prieš vokiečius ir austrus.
 Anglijos valdžia tariasi vokiečius ir austrus laikyti uždarytus tam tikrose vietose, idant prie jų neprieitų įtuzusios minios.

ARESTUOJA DARBININKŲ VADOVUS
 Pagal piktadario nurodymus. New Yorke areštuota 23 darbininkų unijų vadovai. Jūs įskundė piktadarys Ben Fein, kuris kitaip vadinasi "Dopey Benny". Jis buvo pasodintas Tombs kalėjiman už visokius bjaurius darbus. Apart darbininkų vadovų, "Dopey Benny" įdėvė II savo bendrų.
 Desėtkas darbininkų vadovų areštuota ir padėta po kaucija nuo \$2000 iki \$5000 už panašius jiems primetamus prasizengimus, kaip riaušių kėlimas, privatinio turto naikinimas, prievarta pinigų reikalavimas ir tt. Įtartinieji šiuose prasizengimuose — žydai, kriaučių unijos perdetiniai. Juos gina atsizymėjusieje advokatai: Morris Hilquit, kongresmanas Meyer London, teisėjas Unger, Abr. Levy ir Jacob Pauken.

ARESTUOJA DARBININKŲ VADOVUS
 Pagal piktadario nurodymus. New Yorke areštuota 23 darbininkų unijų vadovai. Jūs įskundė piktadarys Ben Fein, kuris kitaip vadinasi "Dopey Benny". Jis buvo pasodintas Tombs kalėjiman už visokius bjaurius darbus. Apart darbininkų vadovų, "Dopey Benny" įdėvė II savo bendrų.
 Desėtkas darbininkų vadovų areštuota ir padėta po kaucija nuo \$2000 iki \$5000 už panašius jiems primetamus prasizengimus, kaip riaušių kėlimas, privatinio turto naikinimas, prievarta pinigų reikalavimas ir tt. Įtartinieji šiuose prasizengimuose — žydai, kriaučių unijos perdetiniai. Juos gina atsizymėjusieje advokatai: Morris Hilquit, kongresmanas Meyer London, teisėjas Unger, Abr. Levy ir Jacob Pauken.

"TRANSYLVANIOS" KELIŲ NĖ LAIMINGA.
 Greenock, Skotija. — Milžiniškas laivas "Transylvania" laimingai perkeliavo Skotijon iš Amerikos. Vokiečiai, pirm "Transylvania" iš New Yorke išeisiant, grumojo ją nuskandinti.

Ji plaukė pro žieminį Airijos kraštą užuot plaukus pro pietinijį, kaip kad paprastai darydavu. Šituo budu, matomai, suklandino pomarinius vokiečių laivus. Visi buvo užsidėję apsaugojimo diržus, ir išsigelbėjimo laivukai buvo prirengti vartojimui.
 Tą pačią dieną atvyko iš Amerikos ir laivas "Philadelphia"; jo keliauninkai taip-pat buvo prisirengę prie išsigelbėjimo.

ARESTUOJA DARBININKŲ VADOVUS
 Pagal piktadario nurodymus. New Yorke areštuota 23 darbininkų unijų vadovai. Jūs įskundė piktadarys Ben Fein, kuris kitaip vadinasi "Dopey Benny". Jis buvo pasodintas Tombs kalėjiman už visokius bjaurius darbus. Apart darbininkų vadovų, "Dopey Benny" įdėvė II savo bendrų.
 Desėtkas darbininkų vadovų areštuota ir padėta po kaucija nuo \$2000 iki \$5000 už panašius jiems primetamus prasizengimus, kaip riaušių kėlimas, privatinio turto naikinimas, prievarta pinigų reikalavimas ir tt. Įtartinieji šiuose prasizengimuose — žydai, kriaučių unijos perdetiniai. Juos gina atsizymėjusieje advokatai: Morris Hilquit, kongresmanas Meyer London, teisėjas Unger, Abr. Levy ir Jacob Pauken.

Dideli Maištai Portugalijoj

Lisabona. — Naujas Portugalijos ministerių pirmininkas Chagas liko monarchistų revoliucionierių nušautas. Jį nušovė senatorius Freitas. Bet paskui žandarai nušovė patį Freitą. Revoliucionieriai vėl iš kariškų laivų bombarduoja Lisaboną. Daugiau kaip 100 ypatų užmušta.

Atvyko Lisabonon tris Ispanijos karės laivai. Areštuota buvusis ministerių pirmininkas Pimenta Castro. Revoliucionieriai laiko po areštu beveik visus buvusius ministerius.
 Portugalijos sostinė Lisabona po monarchistų maištų vėl apsiraminu. Žymesniejie monarchistai apleidė miestą.

NEDALEIS VOKIECIAMS SKANDINT AMERIKONUS.
 Suvienytų Valstijų prezidentas įteikė Vokietijos valdžiai notą-pranešimą, kuriame švelnia, bet tvirta kalba reikalauja, kad Vokietija daugiau nekliudytų Amerikos laivų ir kad savo pomariniais laivais neskandintų bile kokios šalies laivų, kuriais važinėja Amerikos piliečiai, pirm, negu jie bus nuimti nuo laivo ir apsaugota jų gyvastis. Virš to, prezidentas reikalauja, kad Vokietija persiprašytų prieš Ameriką ir atlygintų už Amerikos piliečiams padarytas skriaudas.

Vokiečių laikraščiai pašiepė Amerikos reikalavimus.
ITALIJA ATIDEDA KARĖ VĖL IKI KETVERGUL.
 Italijos valdžia pavedė parlamentui iki ketverguli nuspręsti, ar Italija eis karėn prieš Austriją ar ne.

Austrai užmušė 80 moterų.
 Italės Triesto moteris sukėlė didelę demonstraciją prieš Austrijos valdžią. (Triestas yra atimta nuo Italijos provincija). Demonstrantės šaukė: "Mirtis Pranui Juozui! Salin Austriją!" Austrų kariumenė, bemašindama demonstraciją, 80 moterų užmušė ir 180 sužeidė.

abejoti. Tai bene naujas suokalbis prieš darbininkų organizacijas. Bet iš "Dopey Benny" "išpazinties" visgi galima įgyti šioj-tokj supratimą apie New Yorke "žemutinio svieto" darbus.

Piktadarių organizatorius "Benny" sako, kad per metus turėdavęs į \$15,000 įplaukų už atlikimą šitokių darbų, kaip "Pašovimas žmogui į koją arba ranką arba nukirpimas ausies — \$60 iki \$600, žiurint, kaip svarbi yra ta ypata, kuriai manoma atkeršyti. Nukirptos ausys budavo surenkamos ir atnešamos vadui, kaipo ženklas atlikto darbo".

Vadas pats, žinoma, tų darbų nedirbo, bet užlaikė samdininkus; jų tarpe buvo ir moterų, kurios atlikdavo panašius darbus su moterimis. Norintis kam atkeršyti atėdavo ir užmokėdavo vadui pinigų, o šis paskirdavo savo samdininkus darbo nuveikimui. Abelnai mokėdavo po pusaštunto dolerio į dieną kaip vyrams, taip ir moterims.

New Yorke piktadarių organizacija.
 Apie minėtų darbininkų vadovų prasikaltimus reikia drūčiai

JAUNUOMENĖS SKYRIAUS DELEI.

"Naujiems" nesupranta, ką reiškia ar gal kam reikalinga klasika bei romantika tokiame skyriui, kaip mes "Kovoje" esame pastebėję. Žinoma, kad minėdami tai, mes neturėjome mintyje olimpiškų žaislių bei romiečių meilumą, vien tos rūšies dailiąją raštiją, be kurios nepatrauksi jaunimo prie kultūrinės ateities darbų. Mes netikime, kad laisvieteikiškais šaldravimais galima būtų jaunime kiltiesnius užsidegimus sukelti, kad tie užsidegimai jaunimą vestų prie kokios nors tverybos, prie tikro konkretio bei subjektyvio darbo. Dailė tuo žvilgsniu yra pirmutiniu jaunimui akstinu.

"Naujiems" gal rodo, kad pakanka racionalizmo, kad simbolizmas, anot Plechanovo, — tai tik prirodymas stokos apibrėžtos pedantiškai sukonsoliduotos ideologijos; kad Brand'o besiveržimas "prie žvaigždžių" — yra charakteringu tik individualistinei Ibseno buržuazijinei psichai; kad žmonijos substeliškiausių dvasinės ir jausminės buities formų apsišaukimai gali būti gvildinami vien protu ir tt.

Pas tos rūšies racionalistus simbolas, visai neegzistuoja. Jie įsiekio realizmo, tiesių ir matomų formų. Jie atsako, kad sykiu su apšvietos ir susipratimo, sykiu su demokratizacija žinijos ir socialistiškųjų visuomeninių formų surealizavimu — irracionalės formos būtinau tur praigaišti.

Tačiau tie, kurie supranta, kad upai ir irracionalės formos turi daug gilesnes šaknis negu, kad paprasta stoka racionalės pasauliožvalgos, visai ką kita sako. Vandervelde savo knygoje apie religiją konstatuoja, kad žmogaus besiveržimas prie kito, prie gražesnio, patogesnio pasaulio — yra neapsistotinas, kad augštesnės visam tam sankcijos reikalingumas visuose surėdymuose — neišvengtinai, nes tas žmogaus neapsistojantis geidimas nepriklauso nuo racionalių nuovokos formų, sudarytų mokslu, uždarytu ankštuose pozitivizmo rėmuose.

scenoje, mūsų choruose jaunimas trokšta veikti. Bet ir čia kaip tik akis badanti stoka ir vietos ir mokytojų, kurie galėtų jaunimo troškimams patiekti tai, ko reikalaujama, kad tą jaunimą užinteresuotum, pririšus prie darbo.

Jaunimas nėra amžinu, jis su kiekvienais metais keičiasi, vieniems pamainant kitus, bet del stokos tvėrėjų tie nauji "senųjų" paliktą randa "nieko", tie gi vėl, pasikamavę kokį laiką, palieka nieko.

Toks dalykų stovis šaukte šaukia, kad daryt ką nors, idant neleist jaunimui gaisinti jo užsidegimus, jo spėkas. Bet pats skyrius laikraščiuose to darbo, to uždavinio neatliks. Mūsų visuomenė dvasiniu ir jausminiu žvilgsniais jaunimui neturi ką duoti delei savo literatūros bėdinumo, gi to pamato, ant kurio galima būtų pastatyti jaunimo darbą — taipgi negalime padėti del stokos vietų ir mokytojų.

Toj tai minty ir išreiškėme savo nuomonę, kad jaunimo klausimas išristi yra ne taip jau lengva, kaip išrodo tiems, kurie giliau dalykan nepažiumi. Jeigu dar prie pridėsimė faktą, kad mūsų amerikoniškas jaunimas, turėdamas jam suprantamą ir mokyklose įkvėptą Amerikos kultūrą, tai jau rodo, kad sunku suprasti, jog kalbėjimas apie jaunimą bus vien kalbėjimu, o ne darbu, kuris nešytų pagėdaujamus vaisius.

"Jaunoji Lietuva" įvedė Jaunimo Skyrių, veda jį tulais žvilgsniais neprastai, bet ar užinteresavo bei užinteruos juos mi platesnis mūsų jaunimo masės, galima ir abejoti, atsižvelgus į tai, kaip tas sudemoralizuotas čia gimęs mūsų jaunimas griebiasi to, kas turi kiek bendro su amerikonišku sportu, kaip pav. "vyčiai". Mes nemanome, kad "Naujiems" šaldravimų ir panašiais dalykais jaunimą bandytų užinteresuoti. Kitu kuo jo nepatrauks, o atvykusius iš Lietuvos jaunimu vargu buo galima skaityti.

Jaunimo skyriai laikraščiuose nors ir pagėdaujami, bet jie nepagamins mūsų jaunimui nei mokytojų, nei vietos, kame galėtų tas jaunimas ką nors konkrečio (pastovaus) veikti.

Socializmu, jo kiltomis idėjomis ir puikiomis uždaviniais visi mes stengiamės lygiai ir tą jaunimą užinteresuoti, bet jeigu tas "jaunimas" nuo mūsų atsilieka, aišku, kad jis pirma įsiekio gražios pasakos, linksmo žaislo, negu sunkios kovos už ateitį. O vieną su kitu sujungti kad vedus tą jaunimą tikru keliu — na, vyručiai, rimtai sunku atsakyti, jog tai menkiekis.

"Naujiems" nepasakė, kokiais keliais, kokiomis priemonėmis galima būtų eiti prie to pakilusio klausimo risimo, vien pasigiriantis užreikšė, kad jau savo skiltyse atidaro Jaunimo Skyrių. Mes iš savo pusės išreiškiame kuosirdingiausį linkėjimą geriausių pasekmių. Gulbut ir mes iš to skyriaus patirsime tai, ko dar nežinome, delto šiuo tarpu tą savo nuomonę ir užbaigame pasirįždami visuomet gelbėti tame darbe, kuris veda prie gero tikslo.

PRADEDAMA SUSIPRAST.

Is Brooklyno Lietuvačių Drąsios Antrosios konferencijos protokolo tarpe kitų išreikštų gerų norų pastebėtinu yra tas: "Nutarta kreipties į vietinius Lietuvos Gelbėjimo, Tautos ir Lietuvių Šelpimo fondų komitetus, kad ir jie veikty bendrai šiame sumanyme. Iš-

rinkta delegatai: P. Jurgeliutė, A. Sedakerskiutė, O. Karaliutė ir J. O. Širvydas, kurie turės nueiti į minėtų fondų sekantį susirinkimą ir žodžiu pakviesti prie darbo."

Susipranta. Galų-gale pradėdama suprasti, kaip pragaištingu ir netikusiu darbu buvo tos Visuotinio Seimo "bepartyviskosios" srovės partizantiškumas, kuris atnešė nemaža blogo laukiantiems mūsų pagelbos mūsų broliams Lietuvoje.

Žinoma, geriau vėlai negu niekad. Linksma tai matyti, kad mūsų visuomenė galų-gale susipranta ir pastebi teisybę, matydama kad tie "socialistai" apšaukti tautos priešais, vienybės ardytojais ir dar niekingesniais pravardžiavimais, veikė ir veikia teisingai ir jų darbas neša puikius vaisius. L. Š. F., kurį taip "bepartyviskieji" partizantai purvais drabstė — smarkiai auga, suprantama, kad tas nėra be tam tikrų priežasčių, gi tasai "bepartyviskųjų" fondas, nežiurint, kad jam ir SLA padarė didelę pradžią, toli atsiliko. Gi su autonomija bepartyviskiešiams išeina visai fiasko...

Ar tik ne visa tai ir yra priežastis, kad musikiškai "bepartyviskieji" galiaus susipranta, tą patį p. J. O. Širvydą, kuris bene buvo promotoriu srovių vienybės suardymė, stato dabar į tų srovių sutaikytojus. Negalima sakyti, kad tas bendras srovių darbas karės aukų šelpimo žvilgsniu nebutų reikalingas; tą reikalingumą užtektinai gerai atvaizdino socialistiškąjį spauda prieš Visuotinąjį Seimą, nurodė ir gynė tą reikalingumą pačiame seime mūsų pažangiosios srovės atstovai. Bet tautininkai, t. y. jų priešakinė avangarda su dumblais maišė socialistų aiškinimus. Alyva nors ir kaz- kaip ją su vandeniu maišys, pati neišplauks viršun, pakol vanduo neapsistos. Ir štai upas praėjo, sumišimai aprimsta ir teisybė kaip alyva išplaukia viršun.

Nors L. Š. Fondas dabar stovėdamas ant tikrų, pilnai užsitikintų pamatų, budamas po stipria kontrole ir apsauga, jau gali ir be jokios pagelbos savo uždaviniai atlikti, tačiau mes laikomės savo pirmesnės nuomonės apie reikalingumą bendro darbo Lietuvos šelpimo žvilgsniu. Mes mielai sveikintume tą apsišaukimą, jeigu Lietuvos Gelbėjimo Fondas susilietų į vieną Lietuvos Šelpimo Fondą, paliekant jam kaip Visuotinas Seimas priėmė du izdininkus: K. Sidlauską ir Tamą Paukštį, ir tą fondo komitetą, kurį Visuotinas Seimas išrinko ir užgyrė. Tokio bendro darbo, tokio veikimo išvien mes iš širdies linkime, tik abejojame, kad tas įvyktų.

ARGI GANA TŲ PEŠTYNIŲ?

Gavome nuotrauką "Keleivye" jau tilpusio straipsnio antgalvius "Gana peštynių", kurį prašoma patalpinti laikraštyje, ir kame daroma atsišaukimas į visus pirmiejių laikraščius, kad tie liautųsi tarp savęs besipešė, bet bendrą savo spēką atkreiptų priešais klerikalus, kurie pradeda užimti tvirtą visuomenėje poziciją priešais pirmiejius. Atsišaukimą darąs koks tai nepasirašęs tautininkas. Straipsnį pakartojame, kad "Kovos" skaitytojai galėtų susipažinti su to taikytojo nuomone.

Negalime to neprapažinti, kad šiandienės peštynės tarp laikraščių nuvedė į pelkes ir besipešantieji tik purvais drabstosi, gi klerikalai tų purvų kaip tik ir pagamina. Negalima neprapažinti, kad darantį tą atsišaukimą ypata nebuvo — prie to paskatinta tuo nelemtu apsišaukimu, bet niekad negalima sutikti su propozicija, kad socialistai paduotų savo pagelbos ranką tiems, kurie jų idėjas purvais drabsto. Jei

straipsnio autorius prie pirmiejių laikraščių priskaito "V. L." ir jai panašius, jei reikalauja, kad socialistai paduotų savo ranką atstovaujamiems Balučių, Širvydų ir tiems panašių tautininkų pirmiejiams, tai jis labai klydo to iš socialistų tikėdamasis. Štai delko:

Socialdemokratijai nėra leistinu tas, kad ji, begindama proletariato klesinius reikalus, sykiu remtų smulkiają buržuaziją. Šalininkai, kad socialdemokratija prapatintų savo "siaurąs partijines ribas", tuo savo reikalavimu praparodo, jog jie dar tebesiranda smulkiosios buržuazijos vystygluose, ir kad ne pradinio supratimo dar neturi apie klesinės kovos svarbą.

Mes stovime ant klesinės kovos pagrindo. Ir stovėdami ant to tikro ir neišgriaunamo pamato patol, pakol negrius kapitalizmo trarka, mes socialistai visai nereikalaujame bijoti klerikalų pozicijos, tvirtai budami įsitikinę, kad jini turės traukties šalin iš kelio proletariato reikalavimams. Šmeizimai mums negal daug blogo padaryti, jie tik šmeizikams atgal sugrįžta su savo liudnom ir nemaloniom pasekmėmis. Bet musikiškai smulkiajai buržuazijai pagrindas smunka iš po kojų; jie nusigandę šaukia socialistų pagelbos. Štai delko:

"Aiškiai matome, kaip dešinis sparnas užima vis žymesnę ir žymesnę poziciją. Nudien jie turi mokyklas, turi vienuolynus, turi kitokias įstaigas. Turi stiprias organizacijas. Seniau jie vieną-du laikraštuku kaip-tik išlaikydavo, nudien jie išlaiko apie penkis, kurie visi, matyt, puikiai laikosi. Dargi čia gandas, jog ir daugiau laikraščių įsteigsia. Apie tai nēr ko abejoti. Jų fondas nuo karės nukentėjusiems šelpit yra stipriausis — jame yra daugiau pinigų, negu L. Š. ir G. ir A. fonduose. Šitie ir kiti ženklai rodo, jog klerikalai pradeda užimti žymią poziciją."

Iš privestos citatos nesunku suprasti, kaip tas atstovaujantis mūsų tautininkų srovė (smulkiosios buržuazijos klesų) straipsnio autorius nuogaustautja, kad L. Gelbėjimo Fondas neauga (apie L. Š. F. taip saktų negalima jau ir delto, kad tai yra liaudies fondas, mažiausiai pasiturinčios klesos, delto jis auga daug greičiau negu kuniginis); kad tautininkų laikraščiai smunka, o klerikalų auga — (apie socialistiškų tegu buržuazija nesirupina); kad klerikalai turi mokyklas ir vienuolynus įsteigę, o tautininkai apbart smukliū, — kurios apšvietai besiplėtojant smunka žemyn — neturi nieko. Sakysime, kad ir socialistai neturi tų mokyklų, kurios taip reikalingos. Mūsų buržuazija ir jai tarnaujanti inteligentija, kuri turėjo progos apsišviesti, tai gerai žino, kaip daug reikalingos liaudžiai mokyklos. Žinome ir mes, ir delto vedame klesų kovą, kad mokyklas ir bažnyčias pavertus liaudies apšvietos vietomis, o ne laikyt jas įrankiais burtų, prietarų ir buržuazijos reikalų ginimui.

Del Gilesnio dalyko išaiškinimo turime dar pasakyti štai ką: Kokiai draugijos klesai kas priklauso turime spręsti ne sulygasmens kilmės bei padėjimo, bet sulygtu, kokios klesos reikalas kas gina. Klesiniai susipratusių turime pripažinti ne pašalinę prieš vienos bei kitos klesos, bet tik tą, kas apart savo padėjimo supranta ir istoriškai-ekonomini savo klesos principą: arba kitais žodžiais tariant, tik tas yra klesiniai susipratusi, kas gindamas savo klesos interesus, aiškiai sau atsisvaizdina savo veikimo pasok-

me, idant pertai permačius ar to veikimo pasekmės vaisius neša naudą jo ginamai klesai ar priešingai. Ir šiaip, jeigu klesinis susipratimas yra teoretinė savykos vaisiumi, tat aišku, kad klesiniai susipratusiai inteligentija, turėdama protinę jėgą, visuomet lengviau permato kiekvieno kuopinio bendro veikimo pasekmę, o todėl ji butinai tur stoti proletariato klesos reikalų apginime, nes permato klesinės kovos rezultate tik proletariato pergale. Jeigu gi inteligentija savo proto ir minties spēkas šiandien parduoda kitom draugijinėm klesom, tai tatai daro vien del savo silpnybės ir pasipelnijimo, kaip ir kiekviena prostitutė, trokštanti smaguoti tuščiais gyvenimo smagumynais.

Rupindamies specialiais reikalais tų buržuaziškų grupų, kurios permatydamos savo kritimą, besigindamos savo paskutinėmis jėgomis nuo susiproletarizavimo ir delto griebiasi bei šaukia socialdemokratijos pagelbos, kad užtikrinus dar tulam laikui savo ekonomini savarankiškumą, tai reikštų, kad socialdemokratija tokiu savo pasigalėjimu gelbėtų savo klesinį priešą, nustodama savo klesinio proletariatsko charakterio ir papildydama politikinę saužudystę.

Kaipu klesinės kovos partija socialdemokratija gali atstovauti tik tuos "ne-darbinikiškus" reikalus, kurie parelinėj linijoje stovi greta darbininkų klesos ir kurie, nesikryžiuodami su proletariatu siekiamis, nestato skerspinių proletariato klesinės kovos pažangai. Bet ir čia nereikia suprasti taip, kaip kad tankiai yra manoma, jog visas kitas visuomenės srovės reikia skaityti atgaleiviškomis ir kad tų klesų savitarpinėje grumtynėje socialdemokratija suvis neprivalanti nė vienos jų pusę palaikyti bei kokį-nors kompromisą daryti. Tokio dogmatizmo nebuvo ir negal but socialdemokratijoje; kovoje už darbininkiškos klesos išsiluosavimą reikalas yra išnaudoti kiekvieną progą, kuri tik leidžia padaryti tos kovos pažangoje žingsnį pirmyn.

Kokius gi reikalus svarbiausiais skaito straipsnio autorius? Ugi kovą prieš klerikalus, kovą už laisvamanybę. Ar užimti ta kova mes neatsitoltintume nuo klesų kovos ir nenutrauktume paskui save ir skaitancią bej sekančią liaudį? Nėra tame abejonės, kad taip butų, aišku, kad gelbėtume tik buržuaziją, arba tą mūsų tautininkų srovę, kuri gal tik jau laisvamanybę gal savo obalsiu skaityti. Socialistas ir be to obalsio ir be kovos del jo sykiu su savo susipratimo ir pasauliožvalgos plėtojimu nusikrato prietarus. Del to "reikalo" mums negalima atsisakyti nuo klesų kovos principo.

Rods negalima pasakyti, kad nereikalinga butų bent kiek švartinti mūsų savitarpinę kovą. Tos "peštynės" stačiai demoralizuoja. Bet kas tai daro? Inteligentija, kuri supranta proletariato siekių prakilnumą, bet stoji buržuazijos klesinių reikalų apginime, parduodama savo mintis ir proto spēkas, ar ji privalo but daugiau gerbiama negu paprasta prostitutė?

Kas bijosi juodosios armijos įsivyravimo, lai stoji proletariato raudonosios armijos eilėna ir tuomet nereikės nuogandauti. Kas sakosi nėra socializmo priešus, bet laikosi priešingos srovės, nelna su mumis prie vieno ir to paties tikslo. Socializmo reikalavimai taip prakilnūs, kad ginti juos kiekvienam teisingam žmogui gali buti augštesniausia garbė ir priedermė.

FAKTIŠKI PATEMIJIMAI.

Nereikia teisybės nei doros, tik tikėjimo.

New Yorke susitvėrė organizacija kėlimai Teisybės, Grožės ir Doros. "Draugo" redakcija pasmerkia tą draugiją. Sako, nereikia mums nei Teisybės, nei Grožės, nei Doros. Mums reikia tik tikėjimo, vieros šventos.

Jau ir Vydunas niekai. Pirmą "Kataliko" redaktorai kamuoliais susivyniodavo, besikloniodami Vydunui, begerbdami jo filosofiją, bekeldami padangėsna. Dabar gi nurodė jį, kaip jį vokječių valdžios agentą, nes jisai negieda "Bože, caria chranų", kaip kad Chicagos patriotai.

Ir caras demokratas. "Katalikas" išrado, kad caras tai esąs didžiausias demokratas. Nesidivyvytume, jei išrastų, jog kapucino barzdoj auga ne plaukai, bet grybai.

Klebonų kova su alkoholiu. Klebonai po laikraščius labai pradėjo kovoti prieš alkoholi. Pyksta, nes alkoholis pridirbo jiems daug zbitkų: vienas gavo visam amžiumi raudoną nosį; kitas, besakydamas vyčiams prakalbas, nuo koto nuvirto; trečias kleboniją pragėrė ir neturi kur laikytis gspadinės ir tt.

Kas žandaras? "Draugas" reikalavo, kad "Tėvynė" prirodytų, kur Rymo Katalikų Susivienijimas yra nелеgališkas. "Tėvynė" susirašė su tam tikromis valdžios įstaigomis ir prirodė, ką tvirtino. Už tą geradėjystę dabar "Draugas" vadina "Tėvynę" žandarū, šnipu.

O iš savo pusės "Draugas" karštai pritaria Naujosios Anglijos katalikų avinams, kurie renka parašus, reikalaudami, kad valdžia sustabdytų "Keleivį". Tegul skaitytojai sprendžia, ktram dera žandarū vardas: "Draugui" ar "Tėvynėi".

"Katalikas išnaikins vokiečius. "Katalikas" šitaip protauja apie vokiečius:

"Norints vokiečių tauta didelė, bet kuomet priešais juos stos visos kitos pasaulio tautos, veikiai aną išnaikys, kad neliks nei padermės".

Jei "Kataliko" redaktorius mažiau "naikytų" šnapso, o nors retkarčiais pažvelgtų istorijon, tai atrastų, jog išnaikinti tokią tautą, kaip vokiečių, yra net kunigams negalimas daktas. Dabar dar klausimas: kuom jis tas visas pasaulio tautas sušauks prieš vokiečius? Kiba arkaniolo triuba.

Ar neprimis kunigai savo gspadines socialistams?

Kada subankrutijo Kaičio bankas, tai tautininkų ir katalikų laikraščiai sutvėrė visą literaturą, bešmeizdami socialistus. Dabar neseniai subankrutijo šventablyvo kataliko ir kunigų klapčiuko B. K. Jasiulio bankas Indiana Harbor, Ind. Bet tie laikraščiai, dantis sukandę, liežuvį prisirišę, tyli, kad nepraneš žmonėms apie to tautos ir bažnyčios pilioriaus pabėgimą. Beje, vienas katalikų laikraštis jau bando judosiškai išduoti tą savo brolių netikėliams socialistams; jis jau numoja, buk ir Jasiulis buvęs soc. veikėjas. Vienok tai jau perdaug gerai žinoma, kad Jasiulis degiojo bažnyčioj žvakes, moklno netikėlius tikybos ir tt.

Na, ko gero, tai dar susilauksime, kad kunigai užsimans primesti socialistams ir savo išdėvėtas gspadines. T. G.

Amerikos Socialistų Partija.

Socialist Partijos Šalies Komiteto suvažiavimas.

Gegužės 9 d. Scherman viešbučio svetainėje prasidėjo posėdžiai Socialistų Partijos Šalies (Veikiančiojo) Komiteto. To komiteto suvažiavimai įvyksta kasmet sulgy Socialistų Partijos konstitucijos reikalavimu, idant peržiūrėjus partijos centralinio komiteto narių darbus, peržvelgti partijos konstituciją, padaryti reikalingus pataisymus ir paskui paduoti juos visuotinam nubalsavimui; taipgi kad išdirbus planus tolesniam partijos veikimui ir išrišti visus kitus klausimus, kurių negal nuspręsti partijos Išpildantysis Komitetas.

I šių metų S. Partijos Veikiančiojo Komiteto suvažiavimą pribuvo iš visų Amerikos valstijų virš 60 atstovų.

Šių metų partijos Veikiančiojo Komiteto (angliškai jis vadinamas "national committee" — kas reiskia šalies komitetas, bet mes jį vadinsime "veikiančiuoju", kadangi jis susideda iš valstijinių organizacijų atstovų, lyg pas mus Sąjungoje Veikiantysis komitetas susideda iš rajonų atstovų. R.), suvažiavimas ypač yra svarbus visom svetimkalbės partijos sekcijoms, kad tas suvažiavimas turės nustatyti santykius tarp partijos ir svetimkalbių organizacijų. Antras svarbus klausimas, tai Europos karė ir socialistų pozicija, kurią socialistai užėmė sątašume linkui karės, kaip lygiai ir tos karės pasekmės, paliečiusios ir paliečiančios Ameriką.

Reikalas nustatymo santykių tarp valstijinių partijos organizacijų ir svetimkalbių socialistų federacijų atsirado iš priežasties Finų socialistų sąjungos skylymo.

Finų socialistų sąjungos skylymo priežastis.

Pereitais metais Finų socialistų sąjunga, turint 15000 narių, išmėtė iš savo tarpo apie 3000 narių, kaip priešingų socialdemokratiškiems principams. Tačiau didelė dalis tų prašalintų už pripažinimą sindikalizmo ir "sabotažo" narių pasiliko pilnais partijos nariais. Finų socialistų sąjungos skylymas yra faktas, bet ar sindikalistai ir sabotažininkai prašalinti iš partijos, mažai kas buvo žinoma. Savitarpinė kova tarpe Finų socialistų sąjungos ir jos "radikalės" frakcijos pasiekė tą laipsnį, kad Socialistų Partijos Išpildančiam Komitetui rugsėjo mėnesį 1914 m. prisiėjo laikyti tik tuo tikslu posėdį.

Kontroversija Finų socialistų sąjungoje tęsėsi jau nuo kelių pastarųjų metų. Priežastis nurodytos Finų socialistų sąjungos išleistame Socialistų Partijai ir jos komitetams pamflete, apimančiame 16 didelių (knyginio formato) puslapių. Šiuo tarpu padarysime bent svarbesnių tų nurodymų ištraukas, kad vėliau galima būtų suprasti prasmę partijos Veikiančiojo Komiteto priimto šiam klausime nutarimo ir matyti, kokią taktiką partija priima. Priešėjų, kurios pagimdė nesutikimus Finų socialistų sąjungoje buvo gana daug; jos kilo netik iš finų socialistų sąjungos veikimo, bet iš veikimo visos Amerikos Socialistų Partijos. Radikalieji elementai kovojo jau nuo seniau priešais taip vadinamus "nuosaikiuosius" netik finų organizacijoje, bet ir pačioje partijoje.

Partijos suvažiavimas 1912 metais priėmė partijos konstitucijon šandien jau pagarsėjusį paragrafą "6", kuris bene bus svarbiausia priežastim nesutikimo finų sąjungoje. Tasai paragrafas skamba:

"6. Kiekvienas partijos narys, kuris priešiasi politiška veikmei, kuris propaguoja piktadarystę, sabotažą bei kitokias prievartos priemones kaipo ginklą darbininkų klesai del jos išsiluosavimo, privalo but prašalintas iš Socialistų Partijos narių tarpo.

Pasarga: Politiškoji veikmė reiskia imti dalyvavimą rinkimuose valdininkų ir praktiškae administracijos ir įstatymdavystės darbe sulgy Socialistų Partijos priimtos platformos".

Tuo paragrafu pasakyta visiems partijos radikalams ir I. W. W. šalininkams, kad jiems Socialistų Partijoje nėra vietos. Atsivėlus tačiaus į socialistų poziciją linkui kariaujančių valstybių Europoje, kaip ve, į Vokietijos, Belgijos, Francijos ir Austrijos, išdalies Anglijos ir Rusijos, kai kurie partijos įžymesni nariai užreiškia, kad tokias, kaip minėtas 6-tas partijos konstitucijos paragrafas privalo but kuoveikiausiai panaikintas, kadangi ir Europos minėtų šalių socialistai, dalyvaudami karėje pripažino tuomi pačiu netik terrora, "sabotažą" bei kitokią prievartą, bet net ir tas piktadarystes, kokių dar nėra dariusi jokia žmonių istorijoje buvusijų karių. Tie Europos socialistai, dalyvaudami dabartinėje karėje, nors aiškinasi tai darą darbininkų klesos apginime, tikrenybėje gi jie gina kapitalizmo ir imperializmo reikalus.

Minėtas Amerikos Socialistų Partijos konstitucijos paragrafas nors tik Finų Socialistų Sąjungoje pagimdė sąjungos plysimą, bet ir kitose partijai priklausančiose organizacijose jis daugelį radikalieškesnių narių piktino, tik ačių tam,

kad kitose organizacijose tos vienutės neturėjo ganėtinai šalininkų, skylymai neįvyko. Gi finų tarpe radikalė srovė buvo gana žymi. Berods ir čia ta srovė buvo tik mažuma. Finų socialistų spaudoje, susidedančioje iš 3 dienraščių, kelių savaitraščių ir žurnalų "nuosaikioji" srovė buvo dominuojanti, delto toji radikalė srovė, neturėdama balso, stengėsi paimti savo kontrolėn bent vieną laikraštį, bet tas jai nepasisekė, todėl įkurė nuosavą dienraštį "Socialisti", kame pradėjo skelbti savo doktrinas, arba kitais žodžiais sakant propaguoti sindikalizmą. "Socialisti" likosi įkurtas mieste Duluth, guliniame atstume 10 angliškių mylių nuo Superior miesto, kame leidziamas socialistiškas finų dienraštis "Tyomies". Pats artimumas dviejų dienraščių kenkė jiems abiems, nekabant jau apie atkaklų pjomimąsi jų vieno su kitu. "Socialisti" netik propagavo sindikalizmą, bet dar savo melais ir falsifikavimais finansinių atskaitų kaip ir kitoms netkusiomis priemonėmis pasigelbėdamas stengėsi sunaikinti socialistišką dienraštį "Tyomies". Tat Finų Socialistų Sąjunga nutarė, kad sąjungos nariai, kurie moraliai bei materialiai remia "Socialisti", tuomi pačiu gelbėdami skleistis sindikalizmą ir naikinti socialistų dienraštį, turi but iš sąjungos išbraukti taip greit kaip tik tas bus prirodyta. Žinoma, čia užganapadaryta organizacijos reikalams, nors galbut ir "perdaug aštriai", tačiau nepataisytinus sindikalistus palikta jų pačių rūpesniui, o dauguma tų sąjungos narių, kurie pirma simpatizavo revoliucijiniam sindikalistų šukavimui, delėi viršminėto sąjungos nutarimo pamažu apriėjo ir pasiliko prie senos taktikos.

Gal but buvę, kad tuomi ir viskas užsibaigtų, jeigu nebutų į dalyką įsikisusios angliškos valstijinės organizacijos. Prašalintos iš F. S. S. sindikalistškos kuopos likosi pripažintos Minnesota valstijos angliškos organizacijos už legala partijos kuopas. Kilo dabar vaidai tarp F. S. S-gos ir valstijinių organizacijų, o per tās ir visa partija delėi klausimo, kas turi teisę prašalint narius iš svetimkalbių partijos sekcijų. Visos svetimkabių partijos sekcijos laikosi nuomonės, kad tos svetimkalbės sąjungos turi absoliutę teisę prašalinti iš savo tarpo kenksmingus narius, gi valstijinės partijos organizacijos tokią svetimkalbių sąjungų deciziją turi pripažinti ir užtvirtinti. Tačiau dalis Socialistų Partijos narių sanprotauja, jog prašalinti iš sąjungų nariai gali but gerais partijos nariais. Mat iš Finų Socialistų Sąjungos prašalintus apie 3000 narių tuomi pačiu darosi didelis materialis partijai nuostolis. Ginčiu pasiekus partijos Išpildantį Komitetą, tasai pripažino, kad svetimkalbės organizacijos gal kenksmingus narius iš save tarpo prašalinti ir jie (prašalintieji) negal but skaitomi partijos nariais. Tačiau ir su Išpildančiojo Komiteto decizija kai-kurios valstijinės organizacijos nesutinka. Taigi visa tai ir sudaro ytin svarbų klausimą, kurį tur išrišti dabartinis partijos Veikiančiojo Komiteto suvažiavimas.

Suvažiavimo pirmininku išrinkta drgas M. Hillquit'as, iš New Yorko; sekretoriumi drgas G. Demarset, ir New Jersey.

Komisijon svetimkalbių partijos sekcijų reikalams išrinkta draugai: Nourteva, Sadler, Solomon, Duncan ir Le Sueur.

Tarptautinių reikalų komisijon išrinkta draugai: Brewer, Hillquit, Hayes, Wilson ir Mauer. (Toliau bus)

KAIP MUS APVAGIA

Kelios pastabos iš R. B. Baker.
Sulipino Alena Kuršaičiu tē, Ph. G. M. D.

Kodėl? Todėl, kad ant vienos pačiakų skrynutės užlipyta "Svelniosios", o ant kitos — "Minkstosios".

Negalite išaiškint? Lukterkit valandėlė!

Tuos nukirstus medzius sukopajoma ir pasiuncijama į popieros dirbtuvę. Medį sumala į košę, košę perdirba į popierą, o popierą nugabena Chicago. Apskelbimų rašymui specialistas sėdasi prie skobnio, pasiima sklypą popieros ir parašo šitokį apskelbimą:

Svelnios pačiakytės—
Pritink prie kojytės!
Pas mus ateik—
Gausi gerą prekį
Tiktai už dvlekį—
Ko daugiau reik?

Kitas specialistas sėdasi prie kito skobnio ir parašo šitokį apskelbimą:

"Minkstosios"—švelnutės,
Drutos be galo,
Jās visi žmonės
Nešiot privalo.
Pirkit vyručiai,
Pirkit, sesytės—
Tik viens dvylekis
Dvi pačiakytės.

Po to kuris artistų viesoms keturioms puolas piešt paveiklus besisypsantių, sveikų, linksmų žmonių, nešiojančių "Svelniašias" pačiakas. Kiti artistai sušlę piešia besisypsantių veidus nešiojančių "Minkštąšias" pačiakas. O raidžių statėjai renka raides, elektropipistai lieja klišes, spaustuvininkai valo mašinų vopelius, deda dažus

ir rengia didelę cilindrinę mašiną prie darbo. Ir kuomet lakstas gatavas spaudai, korektorius paraso savo patvirtinimą, jog korekta ištaisyta, užveizda paėmęs paduoda mišinistui ir pasako: "Viskas gerai. Gali leisti".

"O kiek spausdint?" — klausia mašinistas.
"Penki šimtai tukstančių, keturios formos sulankstyti — keturis syk".

Du milijonai knygučių, aiškinančių kaip daug "Svelniosios" pačiakos geresnės už kitas pačiakas.

O kitoj spaustuvėj, gal ir toj pačioj, dešimts pėdų atstui spausdinama du milijonai knygučių, aiškinančių, kaip daug "Minkstosios" pačiakos geresnės už visas kitas pačiakas.

Gi kuomet mes einame gatve, didelė, žavėjanti elektrikinė iškaba besikeičiančia šviesa margoja, bandydama įkalbėti, jog "Svelniosios" pačiakos yra geriausios visame pasaulyje. Kita skersai gatvę iškaba, rodo, jog "Minkstosios" pačiakos yra geriausios. Ir kiekviena toj iškaboje pritaisyta lemputė kaštuoja gabalą anglies.

Jeigu mes savoj vaikųčių palinksminimui uždegtume keno-nors šuns budą, tai bematant taptuome nuteisti ir įdėti į šaltąją. Vienok sudeginimą šuns budos negalima nei sulyginti su tuo begėdišku eikvojimu girių gaminimui popieros, aliejaus šaltiniu, didelių kalnų metalo dirbimui klišių ir didelės govėdos žmonių, dirbančių ir išnešiojančių tuos apskelbimus.

Ir kam tas viskas? Musų pasilinksminimui? Nagi kad ne. Viskas, ko mums reikia, tai keturių arklų pajegų budininko laikrodžio prikelti kasdien laiku į darbą eiti.

EIKVOJIMAS ŽMONIŲ PAJEGOS.

Prie to vis naikinimo medegos, iš kurios susideda žmogus, yra dar kitas budas eikvojimo. Mes jau nurodėme, jog žmonių gyvastis remiasi darbu. t. y. stovi ant žemės dulkių ir žemės vandens, ir ant išdirbimo iš jų įvairių substancijų įvairių formų. Yra vietų, kur didelius žemės plotus eikvoja pati gamta, tai neprileisdama ikvaliai vandens, tai prileisdama jų perdaug ar kitaip. Žmogus, tačiau, tas protingiausias žemės vabalas, bando tą žemę ir tą vandinį padaryti naudingais. Žemės yra ikvaliai, vandens taip-tai, tik reikia tuos du dalykus apvesdinti ir iš jų gims kas-nors trečias: jei ne žmogus, tai daržovė, ar slyva, ar kas kitas.

Bet yra nepalyginamai didesnis eikvojimas ir už žemės eikvojimą. Tai eikvojimas pačių žmonių. Mes tą vadiname armija bedarbių, kurių skaičius siekia tarp vieno ir penkių milijonų tik Suvienytose Valstijose kasmet. Tų visų žmonių pajiega yra lygi pajegai, išgalinčiai pagaminti 15 milijonų dolerių vertės gėrybos kasdien; vienok ši tveriamoji pajiega nueina perniek ačiu tam, kad mašinos ir žaloji medega yra rankose atskirų ypatų. Privatinės įstaigos negali išrišti nedarbo klausimą lygiai kaip jos negalėjo iškasti Panamos kanalą, — todėl, kad privatinųjų ypatų ar įstaigų gerbuvis stovi ant pelno. Ne-darbas ir yra tik todėl, kad privatinės įstaigos negali bedarbiais pasinaudoti.

SOCIALIZMAS IR PRAGARINIS GĖRYBOS KLAUSIMAS.

Paziūrėkime kaip Socialistas atsakytų į kai-kuriuos šių šiurpuliškas perimančių klausimų, bei kaip jis išrištų kai-kurias šias draugijines užduotis. Visųpirmu matome žmogų, kovojantį su gamta už maistą. Bet ne visu savo gyvenimo laikui pats žmogus rupinasi maistu. Iki tam-tikram laikui už jį rūpinasi jo motina.

Sakykim, kudikis vinų metų amžiaus. Motina jo reikalų delėi eina į prekyvietę — skaitytojaus reikalais, sakykisime. Įsivaizdinkim, jog mes esame tais vienų metų kudikiais. Musų motina nueis į tulą rinką ir pasakys: "Aš norėčiau medegos tvirtam sulpinimui mano kudikio. Daktaras patarė sveiką pieną ir kiaušinius".

"Taip, tamista", sako pirklys. "Eikite čion. Šie ve, kiaušiniai, tris už dešimts centų".

"Ale kad mano didukas rašo, jog jie ant ukės parduomi vos tegaina po penkiolika centų už visą tuziną. Kodėl tamista nuo mažes reikalauji keturiasdešimts centų?"

"Mes turime atsiimti savo pelną", šaltai atsako pirklys.

"O kaslink pieno?"

"Penki centai pusė kvortos. Mes turime atsiimti savo pelną ir tame".

Čia mes ir turime pavyzdį visos šių laikų prekybos sistemos. Musų motinos trokšta išauginti mumis į vyrus, stengdamosios gauti juo geresnio maisto musų mažai kalataukai, bet didėji pasaulio pramonė pasitinka jas prie kiekvieno pienu pripilto indo ir kariauja su jomis už kiekvieną šaukštelį, kuris turi pasiekti musų gerkles!

Ką-gi socializmas atsakytų motinoms, reikalaujančioms musų mažų kalataukų pakakinimui pieno ir kiaušinių?

Socializmas atsakytų: "Musų pramonė ne pelno gaudymui, bet patarnavimui visuomenei. Tamista gali imti tiek kiaušinių ir pieno, kiek tik tamistai reikia, — už kainą, kurią gauna ukininkai; prie to reikia įskaityti pristatymą į tamistos namus. Kadangi išvaizdimo pramonė yra rankose visuomenės, tai viskas apsieis tik penkta dalis to, ką pirmiau lėšavo."

Arba, padėkim sau, kai kad daugelis vaikų, mes užsigėime slyvų. Motina nueina į prekyvietę ir reikalauja sveikos, nesupelėjusios.

"Taip, mes turime kuopuikiąsios ispaniškos slyvų virtienės."

"Bet ar istikro ta virtienė daryta iš slyvų, pargabentų iš Ispanijos?"

"Taip, tikra tiesa".

"Bet gal ji jau perdaug susenus ir mano suneliui gali kenkti nuo jos?"

"Taip, gal but", atsako pirklys, "bet maži vaikai labai mėgsta šią virtienę, o mes duodame mažesnį saiką, tai jusų vaikai tiek daug nekenks kaip kad duodant pilną saiką".

Štai ir turime vėl. Musų motinos stengiasi įgyti maistą, su kurio pagelba galėtų išauginti mumis coliu augstesniais ir ketvirtadaliu colio platesniais, tuo pačiu tarpu prekyba, vardan jos idealo-pelno, stengiasi mumis užnuodinti ir dar tris uncijas tųjų nuodų nuo musų pavagia, kad galėtų dar daugiau kudikių nuodinti.

Ką socializmas į tai atsakytų? Jisai atsakytų: "Iš nuodijamų kudikių bus menka arba jokios naudos nebus draugijai; jiems reikia duoti ne supelėjusį, bet šviežiausį ir geriausį maistą".

Betgi musų motina auklėja netik musų kūną; ji auklėja ir tobulina ir musų dvasią. Tat kaip tik mes pasiekiamo penkių metų amžiaus, mus leidžia mokyklon. Tenai mes gauname pradinio mokslo rankvedį.

Štai, kaip buna. Motina praverčia kelis lapus ir randa daugelį gražių kudikių, vaikų ir mergaičių, kralikų overių ir kačiukų paveikslų.

Pirmutinė lekcija prasideda:

"Motina myli kudikį".

"Kudikis myli motiną".

Antroji lekcija tai tāsą apie motiną ir kudikį, trečioji — apie kačiukę, ketvirtoji — apie šunį.

Labai puikiai, istikrujų. O ant paskutinio puslapio išleistojas įrašęs savo apskelbimą apie tą knygelę. Jis sako, jog ta graži knygelė, jos įtalpa aiški, suprantama, tinkama vaikams, ir tt. Bet vieną dalyką jis užmiršo. Jis užmiršo pasakyti, jog tos knygelės įtalpą yra paprasta, kudikiška, graži, "nekalta" apgavystė. Jis užmiršo pasakyti, jog šios knygelės, kurią musų motinoms pardavė po 25 centus, išdirbimas lėšuoja apie 7 centus.

Tad kuomet musų išbulinimui motina perka knyga, ji užmoka už tris knygas, o gauna tik vieną.

Ką socializmas tokiai motinai pasakytų? Sakytų: "Žmōna, ponai Girnakaliene. Mes turime daugybę gerų knygu. Mat musų spaustuvė įtaisytos mašinos, kurios tas knygas dirba nuo pradžios, iki užbaigai, ir taip greit, kaip tik žmogus gali spėti jās nuo mašinos atiminėti. Ir niekas iš šios spaustuvės negali gauti jokio pelno — patįs darbininkai čionai savininkai. Tat šį įstaigą ne tam, kad gaminti pelną, bet kad užganėdinti visuomenės reikalus".

Kuomet mes jau šešiolikos metų amžiaus, motinos mano, jog mums reikia dar daugiau mokslo, kad plačiau išvystyti musų dvasines pajiegas. Tad nusprendžia leisti mumis į kolegiją. Prekyba tuojaus atsako: "Hm, niekas dar negirdėjo, kad darbininko vaikas lankytų kolegiją. Tai yra paikystė. Jeigu visi bus mokinti, tai kas tuokart dirbs prastuosius darbus? Tamista, motina, geriausia padarysi, jeigu savo vaiką leisi pas mus į fabriką; čionai jis išsimokins ko-nors praktiško".

Socializmas atsakytų: "Labai gerai. Tai yra pagirtina, kad tamista nori savo vaiką padaryti manome, job tamista nebus priešinga jei jis užsiims rankų darbu; nes žmogus, fiziškai nieko neveikęs, yra nepilnas.

Ir dirbtuvė nebus jo kankinimo įstaiga, bet tolimesnė mokykla. Žmogus yra žiaurus ir puslaukinis todėl, jog jo smegenys ir rankos išauklėtos laukinio apystovose. Juo daugiau jis išsilavys, tuo daugiau jis bus tinkamas draugijai narys".

SOCIALIZMAS KAIP PASAULIO ISLIUOSUOTOJAS.

Ir mums, užaugusiems į vyrus ir moteris, socialistiškoj tvarkoj nereikės maldauti darbo, nesa gamtos turtų ir mašinerijos savininku bus visuomenė, mes gi tos visuomenės nariais arba valstybės piliečiais, pilnoj to žodžio prasmėj, ir turėsime progą pakakinti visus savo gyvenimo reikalus. Kuomet geležinkeliai bus žmonių, o ne plutokratų naudai vartojami, mes jais galėsime važinėti niekam nei "ačiu" nesakę.

Ir mes mokėsime tais dalykais naudotis; nes tuokart nebusime puspročiai, liguistais, neapšviestais gyvūnais, bet žmonėmis išvystytų smegenų, ir raumenų, tobulo kuno ir proto. Ir tik tšyk tikra meilė ir santaika tegalės užviešpatuoti ant žemės. Nebus kam vogti, nes nebus priežastų, gimdančių vagišius; nebus kam meluoti, nes tas visai neapsimokės; nebus karių, nes nebus svetimų šalių nei "nevidonų"; nebus "ponų", nes iš to vardo nieks jokios naudos neturės; nebus elgėtų, nes turtų visiems užteks. Bus mažiau bažnyčių, nes melstis mažiau reikės. Vienas dalykas bus kai-kam nepatinkamas (kur čia visiems kas įtikis!): Danguj ir pragare prasidės didelis nedarbas iš priežasties sumažėjimo žemiškų nuodėmių.

*)Sulyginkit dr. J. Šliupo prakalbas apie "amatus". A. K.

Am. Soc. Partijos Atsišaukimas Prieš Karę

Draugai Piličiai:—
Zuvinas amerikonių gyvasių delei Europos karės galingai pastumėjo pirmyn neuilstančią Amerikos militarizmo propagandą. Sovinistiškoji šalies spauda uoliai darbuojasi ir be užsimastymo stengiasi natūralius žmonių išsėdimo-pasipiktinimo šauksmus paversti laukinį atmonijimo klyksmą. Trumparegiai "patriotai" ir profesionalai militaristai kursto savo draugų piličių protus ir apakina mąstymą, atsišaukdamį į jų tautinę tuštybę. Pragaistingos ginklų išdirbėjų rato intakos darbuojasi tukstančiais slapty kelių, idant pakiršinus karės sentimentą, kuris jiems reiškia biznį ir pelną. Šitoje kritiškoje šalies krizio valandoje Suvienytų Valstijų Socialistų Partija pakelia savo iškilmingą balsą ir griežtai protestuoja prieš pavojingą ir kriminalę agitaciją ir apreiškia savo nemirštantį pasipriešinimą

militerizmui ir kare. Jokia nelaimė, kaip baidi jina nebūtų, jokia nuodėmė, kaip jina nebūtų pasibjaurėtina, neišteisina tautų žudymo ir šalių naikinimo.
"Lusitanios" sunaikinimas ir simtų nekariaujančių ypatų: vyrų, moterų ir kudiškių pragaišimas su tuo laivu — juo labiau mums prirodo velnišką karės žiaurumą, ir turėtų mums įkvėpti tvirtesnę pasiryžimą užlaikyti taiką ir civilizaciją, nežiurint, kaip tai brangiai atsietiu.
Stiprus apsišarvavimas ir kairiški prisirengimai neišvengiamai ir nesulaikomai veda prie karės, kaip tai pertikrinamai parodė tragiškas Europos šalių pavyzdis.
Mes atsikreipiame į Suvienytų Valstijų gyventojus, idant pasinaudotų pamoka, kokia turi mūsų nelaimingieji broliai anapus Atlantiko vandenyno, ir idant užslopintų visas pastan-

gas, kuriomis norima nutraukti šią šalį ant pavojingų tarptautinių nesutikimų takų, imperializmo, militarizmo ir karės.
Ypatingai mes atsišaukiame į Amerikos darbininkus priešinčius kare ir visokiai agitacijai, vedančiai prie karės, — visomis savo spėkomis, nes tai jų kliaida užmoka baisias karės išlaidas, negaudama jokio atlyginimo iš karės. Juk tai darbininkai pirmiausiai suteikia karės laukui kareivius ir atiduoda savo sąnarius ir gyvastis beprotiškai savo ponų pešnyse.
Apsaukime neapsirinkamais pasiryžimo balsais: "Nei vieno darbininko ranka neturi būti pakelta užmušimui draugo darbininko iš kitos šalies; nei vienas darbininkas neturi dirbti žmonėms žudyti įrankius arba karės medžiagas. Šalin karę! Pirmyn prie tarptautinės taikos ir visų platus pasaulio darbininkų vienybės!"

Gana Peštynių!

**PIRMEIVIAI TURI VIE-
NYTIS.**
Auganti klerikalizmo šmėkla turi but nuslopinta.

"Kur du pešasi, ten trečias naudojasi", sako žmonių patarlė. Taip atsitiko šiandien su Amerikos lietuviais. Keli metai atgal, pakol pažangesni mūsų išsivijos sluogsniai ėjo išvien, klerikalų kaip ir nebuvo. Bet pastaruoju laiku, kada tarp tautininkų ir socialistų užvirė be-reikalinga kova, klerikalai iš to pasinaudojė antsyk pakėlė savo galvą ir kas kartas vis drąsiau pradeda mūsų visuomenę šeiminkauti.

Šita auganti klerikalizmo banga yra pavojinga taip socialistams, kaip ir tautininkams. Ji demoralizuoja visuomenę ir mina į purvą prakilniausias mūsų idėjas.
Šitas juodas gaivalas jau taip įsidrąsino, kad pradeda kalbėti apie išnaikinimą pirmieviškų laikraščių. Dabar ta juodoji armija mobilizuoja savo spēkas prieš socialistus. Tuli tautininkai iš to tik džiaugiasi. Bet klerikalai nesigaili ir tautininkų. Ir tegul tik jie daugiau įsigalės, jie pradės abelną užpuolimą ant visų pirmievių.

Kad klerikalai prie to eina, tą visi jau pradeda matyti. "Naujienos" apie tai rašydamos klausia:

"Štai, kaip jums patinka, pavyzdžiu, dabartinė dešiniesė spaudos kampanija prieš socialistus ir laisvamanius? Užmušk kokie-tai piktadariai kun. Zėbrį su gospadine, ir tuoj katalikiškį laikraščiai pakelė triukmą, kad tai esą bedievių ir socialistų darbas. Jokių argumentų nė šešelio faktų, vienok jie rėkia, keikia, ir šmeizija.

"Akyvaizdoje šio dalyko staciai liudnas yra mūsų vadinamosios 'pirmieviškos' spaudos elgimasis. Tie laikraščiai, kurie nūduoda prieš visuomenę, kad jie esą mokslo ir progreso apgynėjai, neatmetė su panieka to bjauraus klerikalų kaltinimo, bet arba pritarė jiems arba tylėjo, ligi juodoji armija įsidrąsinusi visai metė gėdą į šalį.

"Dabar, atsitikus naujam pasikėsinimui ant kunigo (Kingstone), 'Draugas' su 'Kataliku' jau be atsižvelgimo ir svyravimo rėžia, kad žmogžudius ir plėšikus auklėja socialistų ir bedievių raštai, — nors policijai nepasisekė prirodyti, kad Kingstone piktadarys, Petrikonis, turįs bent kokį ryšį su socializmu arba laisvamanybe.

Taip tad ir eina lietuvių spaudoje tas niekingas, nežmoniškas, nedoras pirmieviškų idėjų ir partijų šmeizimas. Jisai neša neapykantą, kerštą ir apakimą į liaudį. Jisai rengia dirvą ekscesams, kurie bus gal aršesni, negu pagarsėjęs Hoosick Falls'o incidentas.

"Ar ilgai taip tęsis? Ar ilgai bus kvailinami ir tvirkinami biedni tamsūs žmonelės?"

"Ta mūsų spaudos dalis, kuri turi bent kibirkštį doros ir padorumo, turi tarti savo žodį. Ne laikas dabar tylėt arba patikaut pasileidėliams, kurie grąsina galutinai užnuodyti liaudies protus ir širdis. Jiems reikia griežtai ir aiškiai pasakyti: Liaukitės ištvirkimą platinę tarp žmonių, o kad ne, tai busite išguiti iš lietuviškų grįčių! "Gana jau to pašėlusio siundydo prieš darbininkiškas ir pirmieviškas idėjas! Gana jau to melo, nesąžiniško nedoro ir purvino melo!"

Ir kiekvienas doras ir pažangus žmogus sušuks sykiu su "Naujienomis": "Gana jau to melo!" Bet to dar neužtenka. Juodoji armija, kuri jau perėjo visas doros ir gėdos ribas, tą gerai žinomą jos obalsį: "Tikslas išteisina įrankį". Kad at-

siekus savo tikslą, ji nesidrovi vartoti nešvariausias įrankius. Su ta šmėkla reikia kovoti. Kovoti su ja pasekmingai galėtų tik gerai organizuota pažangioji mūsų spauda. Todėl prie to, ką "Naujienos" pasakė, mes turėtume dar pridurti: **Gana tų peštynių pirmievių tarpe! Socialistai, tautininkai ir laisvamaniai turėtų susivienyt prieš vieną bendrą priešą.**

Tą jau pastebi kai-kurie ir tautininkai. Ir šitą straipsnį mums rašant, prieš mus guli vieno žymesniųjų tautininkų laiškas, kurio autorius sako:

"Aiškiai matome, kaip dešinysis sparnas užima vis žymesnę ir žymesnę poziciją. Nudien jie turi mokyklas, turi vienuolynus, turi kitokias įstaigas. Turi stiprias organizacijas. Seniau jie vieną-du laikraščius kaip-tik išlaikydavo, nudien jie išlaiko apie penkis, kurie visi, matyt, puikiai laikosi. Dargi eina gandas, jog ir daugiau laikraščių įsteigsis. Apie tai nėr ko abejoti. Jų fondas nuo karės nukentėjusiems šelpti yra stipriausias — jame yra daugiau pinigų, negu L. S. ir G. ir A. fonduose. Šitie ir kiti ženklai rodo, jog klerikalai pradeda užimti žymią poziciją. Aplamai lietuviškoji liaudis yra dar pusėtinai tikinti. Ir jeigu klerikalai įsigalės, apie ką abejoti negalima, tada prisieis mums klausyti jų balso, nes be jų nieko svarbesnio negalėsime veikti".

Toliau jis rašo:
"Mano nuomone, klerikalai yra visų mūsų bendras priešas. Jei prisieis reikalas tai tautiečiai, laisvamaniai ir socialistai turi eit išvien."

Šitokią nuomonę mums, labai miela išgirsti iš žmogaus, kuris stovi tautininkų pusėj. Jis išreiškia tą pačią mintį, kurią mes senai jau širdyje nešiojame. Jis tik be reikalo sako: "jeigu prisieitų reikalas", tai tuomet turim visi vienytis. Tas reikalas ateiti negali, nes jis visuomet buvo ir yra su mumis. Ir ypač dabar jis yra gyvai jaučiamas mūsų tarpe.

Šitų žodžių rašytojas galiai yra įsitikinęs, kad susivienyti pažangiems tautininkų ir socialistų laikraščiams galima. Buvusie ikišiol tarp tų laikraščių nesutikimai buvo daugiausiai ypatingo pobūdžio. Tuos nesutikimus galima užbaigti ir padavus sau rankas viską, kas vakar buvo, užmiršti. Tuo tikslu reikėtų netrukus sušaukti pažangiųjų laikraščių suvaziavimą.

Tegul mūsų pažiuos ir buna skirtingos, bet del to skirtumo juk nėra reikalo pykties. Tuo tarpu kur visus mus riša vienas reikalas — tenai galėsime eiti iš vieno.

Vyriausis mūsų politikos tikslai yra beveik tie patys. Tautininkai nori laisvos Lietuvos, to paties trokšta ir socialistai, tik kitais keliais mes prie tos laisvos Lietuvos einam. Socialistai nori pagerinti darbininkų buvį, kam negali but priešingi ir tautininkai. Laisvamaniais gi yra kaip vieni, taip ir kiti.

Vadinas, bendro pamato turim užtektinai. Prie to visko dabar reikia tik prikergti bendrą kovą su klerikalizmu.

Kokiais budais prieš tą augantį pavojų butų pasekmingiau kovoti, tai geriausiai butų apsvarstyti visiems susivaziavus. Butų geistina, kad pažangiųjų mūsų spauda išreikštų apie tai savo nuomonę.

KASŽIN AR TĖVAS?

Tėvas (mušdamas sunų): — Ar tu žinai, kad aš esu tavo tėvas ir tu turi mane klausytis? Sunus: — O iš ko aš žinau, kad tu mano tėvas? Tegul tėtė pasiklausia mamos.

Satyro Užpečkis

TAS PATS TEATRAS, TIK KITI AKTORIAI.

"Kovojo" tilpo LSS. 17 kuopos straipsnis, prieštaraujantis kai-kuriems VIII Sąjungos suvaziavimo nutarimams. Po kelių savaitių vėl užtėmėjau tą patį straipsnį "Kovojo", tik jau po juomi pasirašiusi ne 17-tos kuopos valdyba, bet 116-tos.

Mat visur esama tokių žmonių, kuriems nepabostų, kad ir vis tas pats teatras, by tik su kitais aktoriais. Gludi-Liudi.

Kas, kas, bet pasakykite, už kokią tėvynę vavajokite ponas Vanagaitis. O ką pasakys Šnervydas, kuomet Vanagaitis ju broliui suvarys štiką į krutinę ir, grieždamas dantimis, sukeiks: še tau, donner-veter? 9999.

"VĖŽIO FILOSOFIJA."

So. Bostono Vėželis savo liudni, įvairiose pastabose pomenuoja, kad kadaisia tai E. Montvidas, sakydamas Lawrence prakalbas, užrašė apie "Keleivius" ir kelias "Laisvės", tai todėl jis ir esąs socialistas. Pagal tokią "Vėžio" logiką, tai ir 9 lietuviški kunigai yra socialistai, nes tiek jų skaitas "Keleivį". Taipgi aš norėčiau noti, prie kokios rūšies žmonių vėželis mane priskaitys, kada ir pasakysiu, kad aš ir esu užrašęs apie 8 "Katalikus" ir kelių "Vėzius". Prašau "Vėžio" pilozof man apie tai "pavirozyt".

J. P. R.

SIUKIT GUZIKUS Į PILVĄ

Darant ligoniu operaciją ar žarnų, vienas daktaras atsiminė, jog jo adata liko užsiuta ligonio pilve. Išardė siulę, išsiėmė adatą, ir vėl susiuvo.

Kitas daktaras atsiminė, kad liko jo žirkliukės. Vėl išardė ligoniu pilvą ir vėl užsiuvo.

Trečias daktaras buvo susirpinęs: jis taipgi buvo ką tai palikęs ligonio viduriuose. Ligonis suprato trečiojo daktaro nesmagumą ir tarė: — Ponai daktarai, jeigu taip tankiai reikia mano pilvą ardyti, tai ar negeriau butų, jei įsiutmet guzikus?

GRIPSTO PAUKSTUKAL

Brooklyn, N. Y. — Čia vieš Baltimorės republikoniškojo sebotazninkų lapelio agentas, L. Gripstas, kuris labai trumpu laiku čia papperėjo du paukstukus: Ruduką ir Raibutį. Kad Gripstas rodo sorkes ir niekas nesijuokia, tai jis juos pasiūmė čia tarp publikos, kad pasakytų kada juoktis. Gripšto Ipeđinimas.

PAPRASTAS DAIKTAS.

Kreizaitis: — Betgi, draugtas mūsų Jonas nemandagus. Ir kaip tu sau manai: tokio dalyko inteligento, atsakančio suprantančio rusų kalbą ir literaturą, neleido ant estrados kalbėt prieš publiką už socialistus? Draugas: — Et, brolai! Pūsų Jonus jau tas yra vis paprastas daiktas. Juk yra viena noma, kad gospodin Yčas esbatiuška Olšausku daug geriau už tą inteligentą supranta rusų literaturą, o ir jiems rusų policija neleido sakyti prakalbų apie Lietuvą.

Amerikos Socialistų Partijos Manifestas Prieš Karę

Ivyko didžiausias žmonių istorijos krizisas.

Europos civilizacija praryta. Pasaulio taika išgriauta iš pamatų. Žmonių giminės ateitis pavojus.

Artimiausias karės priežastis lengva suprasti. Pirmesniųjų karių taikos išlygos, kurios sutvėrė nuolatines neapykantas ir auklėjo atkeršijimo mintis; imperializmas ir prekybos lenktynės; Trijų Susivienijimas ir Trijų Sandora (Triple Alliance ir Triple Entente), padalinantieji Europą į du priešų abazus; slaptos diplomatų intrigos ir demokratijos stoka; milžiniškos kariumenės ir laivyno įrengimo sistemos; baimė ir neužsitikėjimas, kuriuos auklėjo ir skleidė šovinistų spauda visose šalyse; galingų ginklų lavimosi bizniai, kurie turi gausią rugiapjūtę iš griovimo ir mirties, — visos tos aplinkybės lošė savo pragaistingą rolę. Bet visų šitų dėsnų užpakalyje gludi gilesnės ir pamatinės šalinės priežastys, įleidusios šaknis pačioje kapitalistiškosios išdirbystės sistemoje.

Kiekviena kapitalistiškoji šalis ant žemės kamuolio išnaudoja savo gyventojus. Algos, kurias darbininkai gauna, yra nepakankamos, idant jie galėtų nusipirkti visą, kas reikalinga tinkamam jų gyvasių palaikymui. Susirenka perviršis pagamintųjų reikmenų. Kapitalistai nepajiegia visa to suvartoti. Tai turi buti išvežama svetintoms šalims.

Kiekvienoj kapitalistiškoj šalyj darosi vis sunkiau ir sunkiau kapitalistams su nauda įdėti sukuoptąjį kapitalą į pramonės savo loconoje šalyje, kur žmonės yra išnaudoti ir kur išnaudojimo priemonės yra pilnai išsemtos. Kapitalistai yra nuolat priversti įieškoti naujų užrubežinių laukų savo kapitalo įdėjimui.

Daugelyje Europos šalių, kurių plotas aprubežiuotas ir tirtai apgyventas, gamtinio turto šaltinių neužtenka, kad patenkintų didelius pramonijos reikalavimus. Kapitalistai turi įieškoti naujų žaliavos medžiagos šaltinių mažiau išvystytose užrubežio šalyse.

Iš čia kyla prekybiniai susirėmimai tarp šalių, varžymais įgijimui svetimžemių kolonijų, pastangos apgynimui ir išplatinimui užmarinių "nuosavybių"; imperializmo politika, susidurimai delei vaizbinės pirmenybės, kurie eina vis didyn ir didyn, besiplėtojant šalims ir besisaurinant galimoms užkariauti vietoms. Iš čia kyla kasmet vis didesnio ir baisensio ginklavimosi politika. Iš čia kyla strategika, slaptosios diplomatijos in-

trigos iki, ant galo, visas pasaulis tampa įtrauktas mirtinon kovon delei pasaulio rinko užėmimo ir kontroliavimo.

Tuo budu kapitalizmas, ne išvengiamai vedantis prie vaizbinių lenktynių ir imperializmo ir veikdamas su pagelba dabartinės valstybės su josios didžiū apsiginklavimu, paslaptomis diplomatijomis ir nedemokratiškomis valdžiomis, — logiška veda karės linkui.

Reakcinės valdančiosios klasišos kartais taipgi ir tyčia įstumia šalį karėn tuo tikslu, kad nuslopintų progresivius judėjimus, sutveriant klaidinančią patriotišką sujudimą ir tokiu budu nukreipiant darbininkų kliašą nuo tikrųjų josios reikalų. Virš to, kapitalistai vartoja kiekvieną karę tam, kad sunaikinų organizuoto darbininkų judėjimo spēkas.

Daugiau kaip per pusę metšimčio socialistų judėjimas perserginėjo pasaulį apie šitą grąsinusią tragediją. Visų šalių socialistai iš paskutiniųjų pajiegu darbavosi, kad prie to nedaleisti. Bet į persergėjimą nebuvo atkreipta domos, ir socialistų propaganda prieš imperializmą, militarizmą ir karę buvo ignoruojama valdančiųjų kliašų ir visų šalių žmonių didžiūmos.

Šiandieną mūsų pranašavimas net pergreitai ir pertragiškai išsipildė. Karė su visais savo bausimais jau atėjo.

Ir ji atėjo, kaip logiška ir neišvengtina kapitalistų sistemos spēkų pasekmė. Ji atėjo, nepaisant socialistų ir darbininkų judėjimo protestų ir persergėjimų ir, pagalios, priešais norą daugelio pačių kapitalistų.

Jeigu šita neapsakoma tragedija parodys pasauliui, ypatingai visų šalių darbininkams, tikrąsias ir pamatines karės priežastis, taip kad, tas priežastis prašalinus, žmonės galėtų toliau gyventi santaikoj, — tai šita karė gali buti verta savo iškaščių.

Jeigu gi, antrą vertus, žmonės pasilikis akli, nežiurint baidišios šios karės pamoką, ir paliks pasaulio likimą rankose besąžiningų, karę kurstančių kapitalistų valdonų, — tada tai tikrai šita pasaulinė karė butų praktiškmas be išpirkimo. Nes, jeigu priežastis, kurios išsaukė šitą karę, bus paliktos veikmėje, tai šita karė dar nebus paskutinėji. Ji bus tikrai pirmoj eilėje dar baidesnių ir tragiškesnių karių, iki vienas galingas ir baidišniškas imperializmas nesumirkyks pasaulį kraujuose ir neuždės žmonėms ant sprando bjauriausią vergiją. Vienas tikrai socialistasms galų-gale paliausos

pasaulį nuo susinaikinimo pavojaus.

Todėl augščiausia šios valandos pareiga mums, viso pasaulio socialistams, yra kviesti pasaulio darbininkų spēkas prie agresivio, be nusileidimo pasipriešinimo visai kapitalistų sistemat ir kiekvienam josios mirtingiausių vasių pavidalui — militarizmui ir kare; stiprinti darbininkų kliašos vienybės ryšius; gilinti susipratusios tarpautybės upelius ir apšaukti pasauliui steigiantįjį, budavojantįjį programą, vedantį linkui nuolatines taikos.

Amerikos socialistai ištiesia draugiškumo ranką savo nelaimingiems broliams visose šalyse, dabar karės draskomose, tiems kankiniams ir aukoms kriminalės sistemos, kuri juos nubloškė į brolydystės pjovynes. Mes siunčiame jiems mūsų nepajudinamą įsitikėjimą į pasauliniai-plačią kliašų kovą, į tarptautinį socializmą ir į žmonių brolybę. Mes apreiškime savo pasiryžimą susivienyti su jais darbe suorganizavimo išnauro Socialistų Internacinalo ant tokio pamato, kad toliaus jis negalėtų buti išjudintas kad ir smarkiausiomis kapitalistų susirėmimų audromis.

Mes atsišaukiame į viso pasaulio socialistų ir darbininkų spēkas ir į visus, kuriems brangūs teisybės idealai, pasitikėdami, kad iš šio didžiojo gaisro pelenų pakils gilesnis internacionalizmas ir didžioji demokratija ir saintaika.

(Sekančiame numeryje bus Am. Soc. Partijos karės programa). Vertė K. V.

Skirtumas tarp kataliko ir klerikalo.

"Katalikas" nemato skirtumo tarp kataliko ir klerikalo. Paaiškinsiu pavyzdžiu. "Katalikas" verda tik skįstai laisvamanišką tautišką košę katalikiškame puode ir priklaupia prieš kunigą, jei biznis to reikalauja. Tai yra klerikalas. Už kataliką nei "Draugas" jo neprisima.

Iš kitos gi pusės, "Draugas" jau daug panašesnis į katalikišką gazetą, nes talpina evangelijas ir deda katalikiškas žinias apie kardinolų automobilius. T. G.

Kiek turi vardų Laukis?

"Darbininkų Alaso" redaktorius p. Laukis filosofuoja: turbūt, girdi, "Laisvės" leidėjai yra pridirbę grazių šposų, kad kai-kurie net savo vardus perkeitė. Bet kokie šposai privertė p. "Laukį" apsikrikštyti net keliais vardais? Ar tik ne pagal savo šposus jis sprendžia ir apie laisvės viečius?

pečkis

PASIKALBEJIMAS DEDES SU POVILU

— Hello, dėde! Ko taip nu-
liudęs šiandien? Gal negavai iš-
sigerti?

— Povil, aš ant tavęs užpy-
kau, kad tu neišpildei mano
prašymo, t. y. neparašei caro
adreso.

— Dėde, pirma pakalbėsim
apie tavo to plano vertę, o pas-
kui apie adresą.

— Aš žinau, kad jūs, cicili-
kai, nenorite, kad jūsų broliai
butų liuosi, ir, be abejonės, tu
mano plano nepagrįsi.

— Klausykit, dėde, mes trokš-
te trokštame, kad mūsų broliai
butų liuosi, mes darbuojamės
jau seniai ir mūsų draugų ko-
votojų pilnas Sibiras, pilni ka-
lėjimai. Tas budelis caras, ku-
riam tu laišką rašai, mądosi
kraujuose mūsų draugų, kurie
kovoja, kovoja ir kovos už lais-
vę ir žmonių paliovosiam. Ir
ar ne gėda tau sakyti, kad mes,
socialistai, nenorim, kad lietu-
viai butų liuosi?

— Tai kodėl gi jūs neprisi-
dėt prie autonomijos fondo?

— Dėde, mes gerai žinom, kad
caras lietuviams autonomijos
neduos patol, pakol žmonės ne-
susipras ir verste neprivers jų
duoti. Mes netikim į prašymus,
kaip darai tu ir tautininkai su
katalikais. Mes žinom, kad tik
per kovą galima carą priversti
duoti žmonėms laisvę. Tu tiesą
— keiči anąsyk, kad tas auton-
omijos fondo komitetas nieko ne-
veikia.

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

toliau gal ir mano planą užgrį-
si.

— Bet aš sakau, kad butų
daug geriau, kad to komiteto
visai nebutų, tai netrauktų iš
žmonių sunkiai uždirtų pinigų
ir neleistų ant vėjo. O kas
link tavo plano, tai yra visai
bergždžias dalykas ir gaila lai-
kui rašinėti tokius laiškus. Vien-
na, kad tavo laiški niekad os
caro nepasieks o antra, kad iš
jų turinio juoktųsi ir mazi vai-
kai; aš patariu dėdei tą lai-
šką vėrciau įmesti į pečių, o ne
prašinėti, kad kas parašytų ant-
rašą.

— O tu prakeiktas raudon...
jau tu mane iš proto išvarysi.

— Dėde, kam čia keikti? Juk
aš tau tik nurodau, kaip ištikro
yra, o daryk, ką nori; del ma-
nės siuntinėk laiškus nors ir
Turkijos sulatnui.

— Povil, kaip tu manai, —
ar ir Yčas su Basanavičium
negalėtų išprašyti nuo caro au-
tonomijos; jog Yčas randasi te-
nai arti caro, o Basanavičius
taipgi yra gerai žinomas.

— Dėde, tiek Yčo su Basana-
vičium balsas apie Lietuvos au-
tonomiją carui reikš, kiek ir
tavo.

— Kaip sau nori, Povil, sa-
kyk, bet aš nuo savo plano ne-
atsisakysiu ir autonomiją del
Lietuvos be jokios kovos išgau-
siu.

— Gerai, dėde; laimingos klo-
ties.

— Nu, gudbai, Povil, — tu
man ne frentas, einu pasitarti su
Snervydu.

Juro Jonas.

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

IŠ VISUOMENĖS GYVENIMO

ATSAKYMAS LSS 14 KP. "DARBININKŲ BALSUI"

"D. B." num. 10 p. Laukis
atsakydamas į 14 kp. reikala-
vimą (kurį jis pavadina pro-
testu), atšaukti šmeizimus, ar-
ba prirodyti faktais, tilpusius
"D. B." num. 7; p. L. to nepa-
daręs, sustato visą eilę naujų
užmetimų socialistams, many-
damas, kad tuomi parparodys
socialistų kalte. P-nas L. nusi-
duoda tokiu žioplų, kad sakosi
net nesuprantas, kas 14 kuopai
atrodą šmeizimu. Jis sako:
"Perskaite šitą Liet. Soc. S. 14
kp. protestą, mes visgi nežino-
me, kokių ji faktų nori ir kas
jai atrodo šmeizimu. Tą, ką
mes pasakėme apie streiką, re-
mėmės, kaip mūsų ir buvo sa-
kyta, unijos narių liudijimais.
Žinoma, galėjo tie liudytojai
klysti ir paskui juos galėjome
suklysti ir mes, bet mes savo
sprendimus išvedėme netik iš
to, ką girdėjome, bet ir iš to,
ką dabar matome kai-kuriuos
socialistus—unijos narius da-
rant. Mes matome, kad jie, nors
yra unijos nariai, bet ją griau-
ja. Pirmiausiai griauja tokiis
Kregždžiuos, kuris klaidingas
žinias apie uniją rašinėja į lai-
kraščius. Paskui griauja ją tie,
kurie budami šitos unijos na-
riai, kitos unijos plakatūs dali-
na ir tai dar šitos unijos susirin-
kime. Arba, ar tas nėra unijos
griovimui, jei unijos nariai kiek
galėdami stengiasi sumušti įne-
šimą, kad unijos organas butų
nariu skaitomas?"

"Taigi pasiremdami šiais fak-
tais, mes patikėjome daugumo
narių pasakojimu apie streiką,
kurie sakė, kad socialistai buvo
daugiausia kalti už straiko pra-
laimėjimą. Iš darodomų faktų
yra tie plakatū, kurie argumen-
tuoja apie "ballot box". Mes jų
tiesa, neskaitėme, bet galime
nurodyti žmogų, kuris turi vien-
ą pasidėjęs atminčiai. Jei nori-
te, galite jį pamatyti" ir tt.

Tai p. L. argumentai ir
faktai, kuriais, kaip jis sako, re-
mėsi, kalbėdamas apie streiką
ir iš kurių jis daro išvedimą buk
socialistai galėjo taip pasielgti
straiko laiku. Bet kaip p. L.
neišvadziotų ir kokių nesąmonių
nebeapasakotų, jis visgi nepri-
rodo, kad socialistai, mėtė ko-
kius ten plakatūs ir kalbino
straikierius grįžti į darbą. O ka-
dangi to neprirodo, o prirodo
negali, tai aišku ir pačiam p.
L., kas 14 kp. išrodo šmeizimu!

Jeigu p. L. pliauškia, kas jam
užėina ant seilės arba kokie
žiopliai jam pasakojo, o p. L.
visa tai laiko faktais, gi parei-
kalavus faktų jis vėl tą patį
kartoja, jog "mums pasakojo",
tai taipgi užtektinai aišku, kuo
remiasi p. L. kaltindamas so-
cialistus!

Reikalavome kelis sykius iš
unijos skyrius, kad atšauktų
arba prirodytų faktais, kadangi
unijos varde visoki neprausta-
burniai nuo estrados ir per lai-
kraščius šmeizai ir purvina so-
cialistus, bet atsakydamo mums
arba tylėjimu arba tokiais pat
šmeizimais. Dabar, kadangi p.
L. atkartojto tuos šmeizimus,
mes pareikalavome iš jo, many-
dami, kad jis, — kuris mėgsta
pasigirti besirūpinąs darbininkų
vienybe ir organizacijos gerove,
— ištirs dalyką nuodugnai ir
viską išaiškės, bet apsirikome.
Dabar jau aišku, kad p. L. kaip
ir musiškiams industrialistams,
— ištirs dalyką nuodugnai ir
viską išaiškės, bet apsirikome.
Dabar jau aišku, kad p. L. kaip
ir musiškiams industrialistams,
— ištirs dalyką nuodugnai ir
viską išaiškės, bet apsirikome.

Kadangi p. L. ir Co. nesiliau-
ja šmeizę socialistus ir primeta
jiems nebutus daiktus apie strai-
ką, tai visųpirma turime pasakytį,
kad socialistai net'k kad nekė-
nenkė, netik kad jie nemėtė jo-
kių plaktų ir nekalbino streikie-

rius grįžti prie darbo, kaip tie
šmeizikai tautija, bet karštai
rėmė jį (streiką). Dauguma so-
cialistų buvo šapų "ciarmonais"
ir darbavosi, rinkdami aukas ir
patįs aukaudami nemaziau už
kitus. Tą faktą visi čia gerai
žino. Negana to, socialistai ma-
tydami, kad streikieriams pa-
salpa reikalinga, o aukų mažai
pribuna, paskyrė iš neturtingo
kp. izdo \$10.00, (ko nei viena
kita dr-tė nepadarė), nors jau
ir tada Geležėlė ir Co. purvais
drabstė socialistus, ir apie tai
taipgi visi žino. Gal tas buvo
ardymu streiko?

Bet eisime toliaus, peržvelgsi-
me socialistų dabartinius nusi-
kaltimus, kuo ponas L. rėmėsi,
kaip jis sako, kalbėdamas apie
streiką. Primeta socialistams
Kregždžiuonį ir sako, kad jis
griauja uniją neteisėybę skelb-
damas apie ją. Kuo remda-
masis p. L. daro tokį užmeti-
mą? Mes, žinome apie Kregž-
džiuonį tiek, kiek ir p. L. ir todėl
mes čia nekalbėsime nei už, nei
prieš Kregždžiuonį, mums visai
neapeina kas jis toks, mes ži-
nome tiek, kad K. pasakė teisy-
bę, o kad tas tiesa, tai parodo
kad ir tas faktas, jog p. L. ne-
galėjo užginčyti, ką K. pasakė.
Toliaus p. L. sako dar, kad
griauja uniją tie socialistai, ku-
rie kitos unijos plakatūs dalina
šitos unijos susirinkime. Čia tu-
rime paklausti p. L. ir industria-
listų, ar buvo kada koks tari-
mas unijoje, kad šiokius plaka-
tus valia dalint, o tokių ne?

Antra vertus, juk ikišioliai pla-
katūs dalindavo unijos susirin-
kimuose kam tik reikėjo, niekam
nebuvo draudžiama. Ir tik ačiu,
tam, kad visi žinojo, jog gali-
ma ten plakatū dalint, tą padarė
ir drg. St. Butkus, LSS. 14 kp.
ir I. W. W. unijos Ex. Board
narys, kuris gavęs plakatū nuo
A. C. W. of A. unijos nario,
kurie rengė mass-mitingą atsi-
nešė kelis į susirinkimą ir išda-
lino. Atsirado vienas "gudruo-
lis", kuris permatė tą "piktą"
pranešė susirinkimui apie tą
"baisią nuodėmę" šitaip: "Drau-
gučiai, aš gavau cirkuliarą kitos
unijos, ir kaip tai galima kitos
unijos cirkuliarus dalint mūsų
unijos susirinkime? Tai vis mu-
sų socialistų darbelis!"

A. Kurilaitis klausia, kokios
unijos tie cirkuliarai, jam atsa-
ko, kad A. C. W. of A., tada
jis sako: "Draugai, aš nematau
tame nieko blogo, juk mes Exec.
Board susirinkime nutarėm, kad
visos unijos veikime išvien, ne-
kovosime vieni prieš kitus, bet
elgsimės draugiškai."

Pirm. pagalbininkas J. Ma-
tusevičius atsako: "Taip, tiesa,
mes nutarėm elgtis draugiškai
su kitom unijom, bet negalime
elgtis draugiškai, o jeigu mes
su jais elgsimės draugiškai, tai
visi mūsų nariai nueis pas juos.
Stai, kur aš dirbu pas Senna-
borenn & Co., tai visi jau prisira-
šė į jų uniją, tik aš vienas li-
kau, bet ir mane kalbina, kad
eičiau pas juos, dar nežinia kaip
bus, gal ir mane privers ten pri-
gulėt" — ir tt.

Na, ir potam, žinoma, likosi
nutarta, kad plakatūs kitos uni-
jos šitos unijos susirinkime da-
linti "Strogo vospreščajestsia".
Nors jų tas tarimas prieštaravo
Exec. Board tarimui ir jų nuo-
monės skyrėsi, kaip matyt iš
virš priduoūtų citatų, bet, kada-
ngi reikalą turėjo su socialistu,
tai, suprantama, susitaikė ir liko
si įvesta cenzura. O p. L. ir
tribiją, kad socialistai griau-
ja ir ardo darbininkų vienybę!

Toliaus p. L. tęsia: "Ar tai
nėra griovimu unijos, kad so-
cialistai kiek galėdami stengia-
si sumušti įnešimą, kad unijos
organas butų nariu skaitomas?"
Jeigu socialistai vienas ar kitas
išreiškė kitokią negu p. L. nuo-

monę apie organą, tai tas dar
nereiškia, kad jie griauja uni-
ją. Socialistai klausė, ar butų
praktiška dabartiniu laiku vers-
ti narius prenumeruoti "D. B.",
jeigu daugumas narių jau da-
bar neįstengia užsimokėti mėne-
sinių mokesčių, o uždėjus ant
jų dar naują mokesį, visai ap-
sunkintume juos ir tokiu budu
galėtume atstumti daugybę na-
rių. Ar tokia nuomonė yra grie-
vimo unijos?

P-as L. tęsia: "Taip-pat šita
komisija gal atmena "Pirmyn"
laikraščio "extra" numerį, kuris
išleista atšunta ar devinta strei-
ko savaitė, kur pranešama strei-
kieriams ir kitiems, kad jau visi
pradedą grįžti prie darbo".

Čia jau turime pasakytį p. L.
ir visiems jo pasakojams, kad
pirma patįs pasistengtų sužinot,
apie ką nori kitiems papasakotį;
juk gėda kalbėt apie tai, ko ne-
žinote. Juk tik ačiu jūs taktikai
ir nežinyste, ačiu tam, kad jūs
viską kalbate ir veikiate akių
plotu ir įvyko Baltimorėj tokia
tarp darbininkų demoralizacija,
iš kurios negalėsime greit iš-
eiti. Bet visgi, kaip galima
spręst, tai p. L. girdėjo skambi-
nant, tik nežino kur. Galime pa-
sakyti, kad jis viską rašo iš pa-
sakyto, o tie pasakoriai matomai
turi labai blogą atmintį, o dar
blogesnius norus. Kiek galima
suprast, tai p. L. kalba apie tą
"Pirmyn" numerį, kuris buvo
pašvestas Baltimorės darbininkų
reikalams. Tad visųpirma turime
pasakytį, kad tai nebuvo
"extra" numeris, bet reguliari-
kai iššjęs, kaip ir visi kiti, tai
viena, antra, nebuvo išleistas
8-9 streiko savaitė, bet buvo 6
numeris 1914 m. vasario mėn.
ir trečia, nebuvo ten jokių pra-
nešimų streikieriams, nes, strei-
kas buvo užbaigtas 3 mėn. tam
atgal, o tik buvo į atsakymas
"industrialistams", kurie kuola-
biausiai šmeizę socialistus, drg.
P. Grigaitį ir laikraštį "P."

Toliaus vėl p. L. prikiša, buk
"Pirmyn" redakcija sumažino
streikierių skaitlių. Kiek mums
žinoma, tai K. Matuliauskas,
buvęs tuom laiku unijos presos
komiteto nariu, aiškino unijos
susirinkime, kaip tas viskas at-
sitiko, o jeigu p. L. nežino, tai
lai pasiklausia M. Kurilaitio, jis
paaiškys.

Toliaus p. L. tęsia: "Tas vis-
kas, kaip unijos nariai pasakoja,
atsitiko delto, kad "Pirmyn"
laikraščio redaktorius P. Grigai-
tis visuomet draugavęs su U.
G. W. unijos straiklaužiais ir tik
tą žinojęs, ką jam anie pasako-
davo. Patvirtinimą šito gauna-
me iš lupų ponios Griniuvienės,
kuri "D. B." spaustuvėje pasa-
kojo, kad p. Grigaitis budavęs
pas juos namuose kasdieniniu
svečiu ir po to kaip jos vyrą
I. W. W. išbraukė už jo prane-
šinėjimą darbdaviui žinių apie
streikininukų padėjimą" — ir tt.

Nors čia ne mūsų dalykas
kalbėti apie ypatus, tai jų pačių
reikalas, bet tik pastatysime fak-
tus, o iš tų faktų bus aišku ant
kiek teisingi p. L. užmetimai:
Visųpirma L. prikiša, kad drg.
P. Grigaitis draugavo su U. G.
W. unijos streiklaužiu Griniu.
Mes turime pasakytį tiek, kad
Grinius nestreiklauziavo tame
streike, tai viena, antra, tai jis
kada nebuvo U. G. W. unijos
nariu, nes lietuvių U. G. W. uni-
jos skyrius susitvėrė turbut va-
sario mėn. 1914 m. ir primeta-
mį jam "pranešinėjimai darbdavi-
viui apie streikierius" nebuvo
prirodyti unijoje; kad, kaip pas-
tokį "nusiudėję", kaip tuli uni-
jistai suprantą, lankėsi drg. P.
Grigaitis, taipgi nematome jo-
kio prasižengimo, todėl, kad,
kiek mums žinoma, tai drg. P.
G. pasipazino su Griniu dar
Lietuvoje, o kada atvažiavo į
Ameriką ir į Baltimorę, tai pas
Grinių ir apsisotojo kaip pas
pažįstamą, ir tik todėl jis lankė-
si pas jį prieš streiką, per strei-
ką ir po streiko. O kad unija
buvo supykus ant Griniaus ir

tik todėl norėjo, kad ir drg. P.
G. pas jį neitų, arba kitaip sa-
kant "industrialistai" norėjo dik-
tuot drg. P. G. kur jis turi eit,
kokia gatve, su kuo kalbėt, pas-
ką gali užeit, o pas ką ne ir t. p.
tai juk ar šiaip ar taip kalbant,
tokį "unijistų" reikalavimą ki-
taip negalima vadint kaip tik
daugia, negu kvailu.

Čia turime atkreipt atydą Są-
jungiečių dar į p. L. melagystę.
Mat, jis neiškencia, kaip vilkas
nestaugęs, ir vienam "D. B."
num. paskelbė tokią žinią, gir-
di: "Girdėjome, kad 14 kp. ski-
lo pusiau delei netaktiškumo
kelių vyrukų ir iš atskalunų
susitvėrė socialistų klubas iš 13
narių".

Kad susitvėrė socialistų klubi-
bas, tas tiesa, bet kad butų ski-
lus 14 kp., tai yra grynas melas.
Jokii netaktiškų vyrukų mes
kuopoj neturime, nes mes jų
nelaikome, į tą klubą iš 14 narių
priguli tik vienas, bet nieko ne-
turi prieš kp. ir sako į ją pri-
gulės ir toliau. Matomai p. L.
norėtusi suardyt kp., bet jam
tas nepavyks, kaip jis nemeluo-
tų ant socialistų.

Negana to, kad jis viską su
purvais maišo, bet dar drg. P.
Grigaitį ir drg. L. Pruseiką iš-
vadina streiklaužiais, juodašim-
čiais ir t. p. Ir po to visko, kuo-
mi reikia pavadint p. L? Juk
jam to vardo neuztenka, kuriuo-
mį jis apvainikuoja minėtus mu-
sų draugus, jis vertas daugiau...
Bet lai apie tai sprendžia visuo-
menė.

Mes turime pasakytį tiek, kad
su p. L. ir jam panašiais šmei-
žikais ir darbininkų vienybės
ardytojais šiame klausime dau-
giau jokių diskusijų nevesime,
nes kalbėt su žmonėmis, kurie
sau už ginklą turi šmeizį ir
mėlą, butų pasizeminimu savęs.
LSS. 14 kp. įgaliota komisija:
K. Matuliauskas,
S. Butkus,
A. Rulis.

LIETUVIŲ ZECERIŲ SA- JUNGOS ATSIŠAUKIMAS

Daugeliui gal jau yra žinoma,
kad perėitą metų lietuviai zeca-
riai (drukoriai) sutvėrė savo
uniją po vardu Lietuvos Zecerių
Sąjunga Amerikoje, kad pageri-
aus savo buvį.

Mat, ikišiol lietuviai zeceriai
neturėdami savo unijos, buvo
savo darbdavių skriaudžiami bei
išnaudojami labiau, negu kitos
rūšies darbininkai. Tas tai gal-
gale ir privertė mus susiorganizuoti.

Jums, kaip susipratusiems, ro-
dos, nėra reikalo aiškinti ką rei-
kia darbininkams organizacija
pagerinime jų buvio ir darbo są-
lygų. Tačiau lietuviškų spaus-
tuvų savininkai nevisi pripažinti
no mūsų uniją, o nekurie iš jų
net ir keršyti savo darbinin-
kams pasiryžę už prigulėjimą
prie unijos.

Todėl ir kreipiamės į lietuviš-
kas draugystes, prašydami jų
užuojautos.

Jums tas nesunku padaryti,
kadangi mes nieko daugiau nuo
jūsų neprašome, kaip tik: tu-
rint kokį-nors spaudos darbą
duoti tokiai spausuvei, kuri pri-
pažįsta mūsų uniją, t. y. Lietu-
vių Zecerių Sąjungą Amerikoje.

Taigi duodami kokį-nors dar-
bą spausuvei, butinai reikalau-
kite ant to darbo Lietuvių zecerių
Sąjungos Am. ženklelio (la-
belio) tokio pat, kaip padėtas
ant antgalvio "Kovos".

Tokiu budu jūs padėsite
mums priversti visas lietuvių
spausuves pripažinti mūsų or-
ganizaciją.

Tas ženklas rodo, kad toje
spausuvėje pripažinta mūsų or-
ganizacija ir darbininkai joje
nėra skriaudžiami.

Pasitikėdami, kad mūsų pra-
šymas bus išklaustas, pasilie-
kame,

Su tikra pagarba,
J. Klevas, Pirm.
A. Juozaitis, Sekr.
3323 Lowe Ave., Chicago, Ill.

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

— O, o, Povil, nors sykį pri-
sipazinai, kad aš esu smart, o

ŠNERVYDAS: (pasilikęs pats vienas medituoja). Mat, aš
ji SVEIKINU, aš jį kėliau, o jis gyvate mane vadina ir ga-
na, lyg kad aš bučiau viens toks išnara... Ir kunigai, nors aš
dabar į juos kaip lašas lašui panašus — ir tie nusikreipia šalin.
Nieks nelieka kaip tik pačiam...Bet ne, dar palauksiu.

Korespondencijos.

BENLD, ILL.

Geguzės 1 d. LSS. 77 kuopa turėjo del karės nukentėjusių ir "Kovos" preso fondo naudoti surengusi vakarą. Publikos apščiiai susirinko ir labai gražiai praleista valanda laiko pasilinksminimui. Apart baliaus buvo skrajantį krasiu su išlaimėjimais skiriamų dovanų. Aukštinę rašomąją plunksną laimėjo Franas Šimkutis, o šilkinį skėtį (lietsargį) laimėjo Emilija Šalaševičiūtė.

Reikia tarti ačiū K. Zigmantui, kuris svetainę ir muzikantus davė dykai. Taipgi ačiū ir Kaz. Urbutiui, kuris kad nepakenkus regiamam vakarui, nedarė per du vakarus šokių. Taigi vakaras atnešė pelno, iš kurio \$10.00 pašušta L. Š. F. sekretoriui T. Dunduliui, o \$5.00 "Kovos" preso fondui.

Taipgi nuoširdų ačiū tariame ir atsilankiusiai publikai. Vardan 77 kp. V. Mikelaits.

MONTELLO, MASS.

"Birutė" moterų draugija parengė 8 geguzės vakarą. "Birutės" narės sudainavo "Ant mari krašto" ir "Eina garsas nuo rubežius". Išėjo vidutiniskai. T. R. "Viesula" nariai sulošė komediją "Salaputris". Geriausia lošė A. Račiūtė Elvyros rolėje, P. Mockapetris — Balia kino ir S. Venskaitė — Gundės rolėj; pats gi "Salaputris" K. U. lyg ko tai bijojo. Pasikalbėjimas "Ražytės su motina" — nekaip: Ražytės kalbos tonas kaip "sveika marija". Storiausių miesto lietuvių moterų šokiai nusisekė neblogai, tik tėsėsi per ilgai, todėl publika nuobodžiavo. Monologas "Tulos senukės", matyt pačios aktorės sumislytas, išėjo neblogai, tik pati mintis monologo sugadinta išsitarimais kaip štai: "matut, tavo senelis mirė toli, toli svetimoje žemelėj, net ant ano Šešupės kranto". Monologistė-autorė pamiršo, kad Šešupė tai nėra "svetima žemelė".

Geguzės 9 d. š. m. 17 kp. LSS. parengė prakalbą. Kalbėjo J. Bekampis iš So. Bostono. Publikos atsilankė daug ir visi atydziai klausėsi. Prie to buvo deklamacijų. Aukų lėšų padengimui surinkta \$7.47. 17 kp. laike "Raudonosios savaitės" išdalino uždų 200 egz. "Kovos" geguzinio num. ir 500 egz. "Zodis į tave darbininke" lapelių. Kudra.

WALLINGFORD, CONN.

Kaip visur, taip ir pas mus ir šį mėną buvo apvaikščiota Geguzinė, tai yra viso pasaulio darbininkų šventė. Subatoj, 1-mos geguzės vakare įvyko gana gražus susirinkimas. Dalyvavo anglai, lenkai, italai ir lietuviai.

Lietuviškai kalbėjo drg. A. Žilinskas iš Meriden, Conn. Taip-pat drg. V. Krasnickas, akompanuojant p-lei Anna Manfredo, sudainavo apie tris daineles, kurios pavyko gana gerai. Taipgi buvo dainuota angliškai ir itališkai.

Antgalo visi sustoję sudainavo marselietę.

Nežinau, ką sakys kiti, bet aš šitą vakarėlį pavadinisui pilnai pavykusi. Laike "Raudonosios savaitės" čia irgi nesnausta.

Aplankyta agitacijos tikslu visi čia gyvenanti lietuviai. Parduota pusėtinai literatūros ir užrašyta 4 "Kovos".

Užbaigiant "Raudonąją savaitę" t. y. 8 d. geguzės surengta koncertas.

Vakaro programos buvo gana įvairus. LSS. 16 kp. aktorai iš Meriden sulošė veikalėlį "Salomono Sapnas". Draugai J. Večkys ir V. T. Jokymas sulošė dialogą "Kapitalistas ir Šmėkla", drg. K. Cvirka sakė monologą "Jeigu aš bučiau dievas", M.

Stepulevičienė — monologą "Mokyta Moteris", Stankevičiūtė. Šatienė, V. Krasnickas ir K. V. Asadauskiūtė sudainavo porą dainelių.

Tarpuose gi buvo deklamacijų. Deklamavo Al. Stepulevičiūks (mažas vaikas), M. Stepulevičienė, K. V. Asadauskiūtė, Stankevičienė, E. Vaškeličienė ir V. T. Jokymas. Viskas atlikta pusėtinai gerai. Ypatinagai dialogas ir abudu monologai pavyko labai puikiai. Publika, kaip matėsi, likos užganėdinta.

Ziurint į visą šitą, man rodo, si, kad mes visgi žengiamo pirmyn. Štai aš ir neiškenčiu nepasakęs: Pirmyn, Draugai, o ateitis bus mūsų! J. V. Stalioraitis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Apvaikščiujimui darbininkų šventės 1-mos geguzės, LSS. 51 kp. surengė prakalbą, kurios įvyko 9 d. geguzės Lietuvos Sunų Dr-jos svetainėje. Kalbėjo vietos. draugai, A. Karveliui pirmininkaujant: J. Stankus, V. Yuškaitis ir A. Papeliučka. Apart prakalbų, kurios padarė į klausytojus neblogą įspūdį, taipgi buvo sulošta dviejų aktų komedija "Prasikaltėliai ir Teismas". Lošimas žmonėms gana patiko. Tarpais buvo dainos ir deklamacijos; vienu žodžiu visas tas surengimas nusisekė kuopuikniausiai. J. K.

NEW KENSINGTON, PA.

Del apvaikščiujimo darbininkų šventės 1-mos geguzės vietinės socialistų kuopos: anglų, lenkų, lietuvių, graikų ir italų sindikalistų kuopa sutvėrė bendrą nacionalį komitetą, kuris rūpinosi šventės apvaikščiujimu. Buvo daug manyta, bet apvaikščiujimas nekaip pavyko. Rods, prakalbos buvo, kalbėjo penkių tautų darbininkų klesos kalbėtojai, bet demonstracijų nebuvo. Prakalbos atsibuvo 2 geguzio. Žmonių buvo neper daug; priezasits — neišplatintas plakaty, spausdintų penkiose kalbose. Prakalbose daugiausiai dalyvavo italų ir graikų; lietuvių buvo apie 20 ypatu, o jau anglų, tai galima sakyti, kaip, ir visai nebuvo. Tai bausis apsileidimas anglų draugų! Lenkų taipgi mažai buvo. Iš kalbėtojų geriausiai kalbėjo italų ir graikų, išdalies ir anglų, bet lenkų ir lietuvių tų geriaus but buvė kad jų nei nebutų buvė. Lenkas kalbėjo tik pats sau — negalima buvo girdėti, kada-nekada ištartą žodį, o lietuviams kalbėjo drg. J. Kačergis. Drg. J. K. vietoj paaiškint 1-mos geguzės šventės svarbumą ir darbininkų solidariskumą, tuojaus pradėjo šaukti ant darbininkų vadovų. Draugai neužsiganėdina tokia prakalba, nes tai dezorganizacija, o ne organizacijos sustiprinimas. Nežinia, koku tikslu tai darė drg. Kačergis, kada turėjo savo prakalbąi nusikirtą visai kitokią temą: darbininkų šventės svarbumas ir darbininkų solidariskumo reikalingumas. Jis gi kaip tik priešingai: tarpe ne susipratusių sėjo neužsitikėjimą ir atgręsinimą nuo organizacijos, kurią buk vadovai tik savo naudai laiko. Jeigu negalima prisilaikyti paskirtos temos, geriau kad ir nekaltėti.

Sventas Kaziuksas.

BRIDGEWATER, MASS.
Geg. 3 d. LSS. 129 kp. turėjo surengus prakalbą. Kalbėjo drg. K. V. Žurinskas iš Norwood, Mass. Pirmoje temoje plačiai nurodė istoriją 1-mos geguzės, pradėdamas nuo laikų pabaigos 18-to šimtmečio, nuo sugriovimo Bastilijos Francijoje. Antroje temoje kalbėjo apie prazutingą dabar karę Europoje. Antgalo aiškino socializmo principus, kviesdamas klausytojus ristiš į vieną darbininkiską organizaciją, tai yra socialistų partiją.

LSS. REFERENDUM No. 1, 1915 M.

Visiems rajonams, kuopoms ir pavieniams nariams tapo išsiuntinėta blankos LSS. ref. I-1915 m. (balsavimas VII suvažiavimo protokolo). Blankos turi but sugrąžintos Sąjungos arba rajono sekretoriui (žiurint, kas prisituntė) ne vėliau, kaip iki 28 d. birželio, 1915.

Kas dar negavo tų blankų, tai priklausančios prie rajonų kuopos malonės kreipties prie rajono sekretoriaus; nepriklausančios prie rajonų kuopos ir pavieniai nariai, taipgi II ir XI rajonų kuopos — prie LSS. sekretoriaus.

LSS. VEIK. KOM. REFERENDUM No. 5.

Veik. Kom. draugų nuomonės: V. T. Jokimas: Kadangi praieitis parodė, kad drg. Vidikas

Pertraukoje R. Bereniūtė padeklamavo eiles, ir buvo dalinamas "Raudonosios savaitės" "Kova" klausytojams dykai. Kuopa buvo nutarus renkant aukas imti aukavusių vardus, nes kas butų buvė nuo lėšų likę, tai butų pasiūsta L. Š. F. Aukų surinkta \$6.56, lėšų už salę \$5.00, kalbėtojai \$2.00, tai dar kuopa turėjo pridėti 44c. Tai ir vardai talpinti laikraštini nėra reikalo. "Kovą" užsiprenumeravo metams 3, prie LSS. 129 kp. prisirašė 2. Klausytojų buvų prisirinkę apie 100. Drg. Žurinskas yra vienas iš tarpo gerai prasilavinusių kalbėtojų.

Geg. 8 d. LSS. 129 kp. turėjo balių. Vakaro programos kitos nebuvo kaip tik šokiai. Pelno liko mažai.

Darbai autuvų dirbtuvėse ir čia jau sumažėjo, darbininkų ir mokančių amatų daug yra be darbo. J. Tolivaša.

Sąjungos Reikalai.

GALUTINAS PRANEŠIMAS KASLINK PRISIDĖJIMO

Visoms kuopoms ir pavieniams nariams tapo išsiuntinėti pranešimai, jogei su 1-ma d. birželio (June), 1915, Lietuvos Socialistų Sąjunga galutinai prisideda prie Socialist Party. Kas dar negavo tų pranešimų, lai tuojaus atsišaukia pas LSS. sekretorių.

Prie pranešimų yra pridėta ir tulos kitos blankos, taipgi Socialist Party lokaly ir valstijų sekretorių adresai (išskiriant tas valstijas, kurių sekretoriai lokaly sekretorių adresų nepridavė. Draugai ir kuopos privalo savo mokestis užsimokėti ir priduoti LSS. sekretoriui ne vėliau kaip iki 26 d. birželio, mokesstis skaitysis už birželio mėnesį ir sekancius mėnesius, kurie bus apmokėti, LSS. sekretorius prisiūs mokesčių markes kuopų sekretoriams, kurie jilpys ir užsimokėjusių draugų mokesčių knygelev.

Čarterių išgavimus pasirupins LSS. sekretorius. Juos kuopos gaus taip greit, kaip tik bus spėta nusiųsti aplikaciją valstijoms, (kuriose kuopa randasi), sekretoriui. Jeigu bus kokie dalykai, kurie nepaminti atsiliepinuose į draugus, tai bus pranešta vėliaus.

Todėl Sąjungos draugai atkreipkite atydą ir savo užvilktas ir už birželio mėnesį mokestis užsimokėkite, kad mes galėtume žinoti su kokia spēka prisidedame prie partijos, arba, geriaus saktant, įeiname į naują mūsų organizacijos gyvavimo erą. Apart to — labai geistina, kad visus pranešimuose nurodymus pilnai išpildytumėte, kad, tokiu budu butų parankiau LSS. sekretoriui atlikti reikalus. Pavieniai nariai, pridudami savo mokesstis, priduožite savo pilnus vardus.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

LSS. REFERENDUM No. 1, 1915 M.

Visiems rajonams, kuopoms ir pavieniams nariams tapo išsiuntinėta blankos LSS. ref. I-1915 m. (balsavimas VII suvažiavimo protokolo). Blankos turi but sugrąžintos Sąjungos arba rajono sekretoriui (žiurint, kas prisituntė) ne vėliau, kaip iki 28 d. birželio, 1915.

Kas dar negavo tų blankų, tai priklausančios prie rajonų kuopos malonės kreipties prie rajono sekretoriaus; nepriklausančios prie rajonų kuopos ir pavieniai nariai, taipgi II ir XI rajonų kuopos — prie LSS. sekretoriaus.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

LSS. VEIK. KOM. REFERENDUM No. 5.

Veik. Kom. draugų nuomonės: V. T. Jokimas: Kadangi praieitis parodė, kad drg. Vidikas

pertoli vaziavo pasislėpti, kas padarė ant sąjungiečių nemalonų įspūdį, todėl aš sutinku su drg. Vabalo įnešimu, kad panašiuose atsitikimuose nebutų mokama daugiau kaip \$5.00. Balsuoju už įnešimą.

F. K. Vabalas: Ištikrųjų ypatos nepaiso apie Sąjungą, kad tokias lėšas daro... mat, Sąjunga kelionės į teismą lėšas apmoka. Taigi, manau, reik nuotai Sąjungą apsaugoti, kad ateityj tas neįvyktų. Balsuoju už įnešimą.

K. Motuza: Pilnai sutinku su drg. Vabalo įnešimu, nes šį įnešimą įvykdžius gyveniman, mes sąjungiečiai galėtume išvengti tokius nesuspitimus, kaip kad atsitiko su K. Vidiku. Balsuoju už įnešimą.

A. Valinčius: Nors mūsų priderystė apginti kiekvieną draugą nuo tokių užpuolikių, bet eikvot taip pinigūs ar Sąjungos, ar tai aukautus — atima draugams energiją ir ateityj galima visai atgrąsint nuo aukavimo, todėl bausuoju už įnešimą.

K. J. Navickas: Kad jau taip atsitiko, jog ypata su Sąjungos byla pati iš savo privatiško reikalo prasišalino gana toli ir reikalavo apmokėti iš Sąjungos kelionės lėšas šian ir ten, tai tas parodo, jog Sąjunga nuo tokių atsitikimų turi apsaugoti. Aš sutinku su įnešimu drg. F. K. Vabalo ir balsuoju už.

A. Žilinskas: Kad extra išmokėjimai su tokia didele suma nebutų išmokami be Pild. Kom. žinios. Balsuoju už įnešimą.

P. Galskis: F. K. Vabalo įnešimas, kad ateityj Sąjunga vengtų bereikalingų iškaščių, kaip kad buvo padaryta per drg. K. Vidiką, balsuoju už įnešimą.

Šie draugai nepriduoda komentarų, tik balsavimus: V. J. Stankus, K. Liutkus, D. J. Kasparka ir J. Vilkelis. Visi viršinėti draugai balsuoja už įnešimą.

Prieš įnešimą: Napoleon Januška: Šis įnešimas negali buti gyveniman įvykdintas, nes jis vistiek negalės buti pildomas. 1) Jeigu Sąjunga butų patraukta tesman ir liudininkai butų reikalingi, bet negalima butų tų liudininkų partraukti, mat, jie gali toliau gyventi kaip \$5.00 kelionės išlaidos, gi be to liudininko byla gali buti pralaimėta ir Sąjunga galėtų skaudžiai nukentėti. 2) Mes turim administratorių po kaucija, jis negali bylų be apsižiurėjimo mokėti už nelegališkas bylas atsako. Balsuoju prieš įnešimą.

J. Neviackas: Sąjunga nuolatos nesibylinė ir išdirbti net tam tikras taisykles kaslink apmokėjimo bylų išlaidų — visai nereikalinga. Balsuoju prieš drg. Vabalo įnešimą.

J. Grinius: Balsuoju prieš įnešimą. Tokiu budu šis įnešimas yra nubalsuotas — už 11 bals., prieš 3.

LSS. Veik. Kom. Sekr. J. Vilkelis.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

DELEI REFERENDUMO.

"Naujienu" num. 103, peržvalgininkas daro pasityčiojimus iš drg. J. Baltrušaičio, kuris nurodo kenksmingumą suvaržymo S-gos referendumo.

Ištikro butų gana juokinga ir keista, kad Sąjunga prisilaikytų suvažiavimo nutarimų, apie kuriuos nekalbėsiu, nes jau buvo plačiau apie tai kalbėta ir nurodyta.

Ar mes galime grįžti prie to, del ko mes kariavome keli metai atgal t. y. prieš įstatymus. SLA. Panaikinti dabartinį S-gos referendumą, visai butų priešinga socializmo demokratiškumui. Juk socialistai ir kovoja vien tik delto, kad gaus daugiau tiesų ir demokratiškumo. Sąjungiečiai, t. y. kuopos rinkdamos į Sąjungos įstaigas

viršininkus, patijs apkalba ir sykiu lavinasi veikime politikoje; o ne koki tenai Sąjungos vadai kad rinks be sąjungiečių valios.

Toliaus "Naujienu" prikiša, kad "Iš didžiosios francuzų revoliucijos žinome, kad Liudviko XVI šalininkai reikalavo referendumo, norėdami išgelbėti tą karalių iš revoliucionierių rankų". Man nebutų įstabus, kad kalbėtų apie tokius dalykus, t. y. tokius palyginimus "Draugo" ar "Kataliko" redakcija, bet "Naujienu"! Kalba apie dalykus, kur šimtas metų atgal yra atsitike, vienok lygina su šian dieniniais žmonių supratimais. Pagal "N." išvedimą, mums, socialistams, blėdinga yra dabartinis referendumas. Mat "Naujienu" pereitą metų buvo paskelbusios, kad LSS. yra pasilikus dešimtį metų civilizacijos, šiemet vėl duoda pamokinimus ir rodo pavyzdžius, kurie buvo šimtas metų atgal.

Geriaus butų, kad "Naujienu" redakcija žiurėtų į savo laikraštį.

Sąjungiečiai nepanaikinkite referendumo, kokį turėjote; mes tik tokiais keliais eidami prasilavinsime daugiau politikos veikime. Socialistas.

PRIE LSS. 17 KP. ĮNEŠIMO.

LSS. 14 kp. laikytame savo susirinkime geguzio 7 d. š. m. tarp bitų, reikalų paėmė į svarstymą LSS. 17 kp. įnešimą S-gos referendumui delei privatių soc. laikraščių.

Klausimą visapusiškai išdiskusavus, pasirodė, kad ištikro LSS. 17 kp. draugai išėjo "į lankus", nes vietoj to, kad socialistiškai spaudai, kaipo vienai iš geriausių priemonių skleidimui socialistiškos propagandos tarp proletariato prigeldams angti ir plėtoties visokiais galimais budais, jie stengiasi tą besilieptomą suturėti, norėdami pravest įstatymą aprubežiuojantį laisvę draugų, "norinčių priskubint pavergtosios klesos išsiliuosavimą, kas socialistišku žvilgsniu žiurint išrodo daugiau, negu juokinga.

Prie įnešimo išreikštoj mintyj matosi ironija linkui priv. soc. laikraščių, kas liudija, kad įnešėjai turėjo progą kada-nors ypatiška susipykt su priv. laikraščių leidėjais.

LSS. 14 kp. vietoj kad parremt šį įnešimą išreikšia savo neužsiganėdijimą, kad draugai vietoj naudingo darbo susijiesko "pavoju" ten, kur jo nėra ir kovoja su juom, uzimdami vietą organe.

LSS. 14 kp. komisija: P. Glaveckas, Ona Paulionienė, V. Stankevičius.

V RAJ. 21-mos KONFERENCIJOS PROTOKOLAS.

Konferencija atsibuvo 25 d. balandžio, 1915 m. Girardville, Pa., Geležiaus svetainėj. Konferenciją atidarė V Raj. org. drg. A. Arbašauskas. Atstovų — pribuvo 15 nuo sekancijų kuopų: 15 kp. — 4; 28 kp. — 3; 46 kp. — 2; 53 kp. — 2; 79 kp. — 3; 103 kp. — 1.

Konferencijos pirmininku didžiama balsų išrinkta drgas J. Ramanaukas; sekret. J. Čiudinis.

Raportai viršininkų priimti. Pakelta klausimas rajono org. A. Arbašausko kaslink parengto drg. M. Dusevičiu maršruto; prakalbos įvyko 4 kuopose: Minersville, St. Clair, Girardville ir Tamaqua. Kolektos uždeginimui lėšų daryta tik dviejose vietose, t. y. Minersville ir St. Clair, tat uždeginimui lėšų neužteko, delto lieka klausimas, kas uždegs nedatelių? Priimta, kad V Rajonas turi nedateklių užmokėti, o surinktas aukas perduot į rajono izdą, kurių atliko \$7.25. Bilas apmokėt pasilieka drg. M. Dusevičiui ir V. Šliakiui už atspausdinimą pla-

katų. Bilos "Kovos" adm. ir drg. J. Stasiulevičiui palikta tam-tikrai komisijai sutvarkyt.

1) Kad kiekviena kuopa turėtų savo Veikiamąjį Komitetą, kurio užduotis butų rengt prakalbas, ar taip svarbesniuose reikaluose galėtų atlikti nešaukus kuopos susirinkimų.

2) Kad kiekviena kuopa pildytų konferencijos nutarimus ir laikytųsi V Raj. taisyklių.

3) Šią vasarą turėti du V Raj. kuopų suvažiavimus.

4) Kad socialistai V Raj., kur tik matydami reikalą, stengtųsi prigulėt prie vietinės unijos kuopos ir stengtųsi dalyvanti susirinkimuose ir platinti tarpe darbininkų socializmo judėjimą.

5) Išrinkta literatiškas komitetas iš trijų narių parengiami agitatyviškos literatūros, ypatinagai lapelių prieš rudeninius rinkimus valstijos viršininkų. Į komisiją jėjo: J. Vilkelis, K. Motuza ir V. Turauskas.

6) Sekanti konferencija atsibuos St. Clair, Pa.

P. S. Kiti visi tarimai liečiant vien rajoną, pasilieka sutraukti į protokolą V Rajono knygose.

Pirmin. J. Ramanaukas, Sekret. J. Čiudinis.

R. IR K. Š. K. TARIMAS 2.

Sutinku skirti aukų iš izdo R. ir Kankinių Šelp. drg. A. Z. \$100. Jis savo laiske reikalauja 100 rublių, tad skiriant \$100 bus arti 200 rublių, delto bus geriau paskirti 200 rublių, tad prisieis kiek daugiau kaip \$100.

Bet rodos drg. J. G. G. tame ir yra klaida, kad viršui rašyta rubliai, o žemiau doleriai. Skiriam \$200, jau bus arti keturi šimtai rub. Tat mes skiriam 200 rublių.

R. ir K. Š. izdininkas J. Ramanaukas, Pirm. A. Zolynas, Sekr. A. A. Levickas.

Tarimas trumpintas ir vartojam aplieisti delei žinomų priezasis LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

DETROITO DRAUGAMS.

Užbaigus Raudonąją savaitę mes, LSS. 116 kp. programos komisija, tariame širdingą ačiū visiems draugams ir draugams, kurie dalyvavo programoje Raudonosios savaitės. Taipgi sykiu pasitikim, kad ir ant toliau reikalui esant, draugai neatsisakys dalyvauti šiame svarbiame darbe.

Draugiškai, Komisija.

R. ir K. Š. AUKOS.

2 d. geguzio per vestuves M. Jasulevičiaus su Magdelele Stravinskiene (Stravinskio) susirinkta nuo svečių, dalyvavusių vestuvėse, \$6.80.

Su patarimu jaunavedžių pinigai skiriami tiems, ką kovoja, kad karių daugiau nebutų. Aukavo šie draugai: M. Jasulevičienė ir J. M. Jasulevičius po \$1.00, J. Čiudinis, E. Čiudinienė, J. K., A. Mikalavičienė, V. Varg, J. Makalavičius, J. Mickus po \$0.50; M. Kaminskienė 30c; J. Ramanaukas, S. Stankevičius po 25c; J. Merkevičia 50c.

R. ir K. Š. izdininkas, J. Ramanaukas.

"Kovos"

Metinė prenumerata tik

1 doleris

Su pradžia birželio mėnesio "Kovos"

prenumerata ve

bus \$2.00 doll.

"Kovoj" Gaunamos šios knygos.

AMERIKOS LIETUVIŲ KALENDORIUS. Su daugybe paveikly, naudingų straipsnių, gražių apysakėlių ir šiaip gerų raštų. Sutaisė ir išleido Jonas Ilgaudas. Pustl. 96 25c

APIE KONSTITUCIJĄ. Parašė Ferd. Lassale. Versta iš vokiečių kalbos. Pustl. 32 15c

AMERIKIEČIŲ CIRKAS ARBA SORKĖS Visuomenės pajaukimas daugiausiai apie Ameriką, su 4 įtakingais paveikslais ir satirišku himnu "Amerika". Pustl. 16 5c

AMERIKOS VALSTIEČIAI. Pagal K. Kautsky parašė M. Bevardis. Pustl. 16 10c

ATEITIES SUREDYMAS. Pagal A. Bebelį. Parašė Z. Aleksa. 15c

BALTRAMIEJŲ NAKTIS. Isoriška apysaka, kaip krikščionis išskerdė hugenotus Francijoje, pabaigoje XXII šimtmečio. Iš Prospero Merimee, vertė Rėk. Pustl. 202 75c

BOMBA. Komedija dviejuose aktuose. Parašė A. Antonovas 25c

DARBAS. Romanas. Parašė E. Zola. J. Ilgaudo išleidimas. 1 tomas 75c

DARBININKŲ PRIEŠPAUDA IR JOS PRIEŽASTIS. Pagal lenkišką parašė B. Zvalgas. 10c

DARBININKŲ SVEIKATA. Pagal Dr. Katsą. Parašė P. Norkus. 10c

DARBININKŲ KALENDORIUS 1904 METŲ LSDP. išleidimas. Su daugeliu iliū, apysakų ir įdomių straipsnių. 20c

DAKTARAS KISENIUJE. Aįškų pamokiniai kaip užlaikyti sveikatą, ir kaip nuo ligų apsiginti. Su daugeliu receptų, su rinktu nuo geriausių daktarų. Sutaisė M. Paltauvičius. \$1.00

DILGĖLIŲ ŽIEDAI. Satiriški pasakojimai. Telpa: 1) Gyvačių draugijoje, 2) Pudelis, 3) Nelaimingasis kryžinis voras. Su paveikslais. 15c

GALUTINAS KLESŲ KOVOS TIKSLAS. Parašė A. Paunekock; vertė Alena Kursačiūtė. 10c

GIEDROS KALENDORIUS 1914 METAMS. Telpa jame daug apysakų, puikių straipsnių, eilių ir tt 20c

GRAUDUS VERKSMAL. arba pasibudinimas prie apmislėjimo Lietuvos vargų. Parašė Liepukas. 10c

GYVENIMO BANGA. Apysaka iš darbininkų gyvenimo. Parašė Senas Vincas. 15c

GYVAS GRABE. Vaizdelis iš Scotlando lietuvių gyvenimo. Parašė Senas Vincas. 10c

GYVYBĖ. Kantata ir kitos trumpos poemos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa: 1) Gyvybė, 2) Ištvirkėlis, 3) Vylis, 4) 3 Sone-tai, 5) Proverbiai, 6) Jautimai. 15c

EMILIJĄ PLIATERAITĖ. Lenkmečių karžygė. (1806-1831). Parašė A. Janulaitis. 10c

ĮSTATYMAI SUSIRINKIMŲ VEDIMO, pagal parlamentariškų teisių. 5c

JEZAUS DRAUGIJA ARBA JEZUITAI. Kas jie per vieni ir kaip jie bažnyčią gelbėjo. Sultietuvino J. Kelmūtis. 10c

KAIP ŽMOGUS ANT ŽEMĖS ATSIDARDO? Pagal S. Krauz, Boelsche ir kitus parašė J. Baltrušaitis. 20c

KAIP FRANCUZAI UŽ LAISVĘ KARIAVO. Parašė Draugaitis. Pustl. 159. 25c

Lietuvoje. — Kaina 20c

KONTRABANDNIKAI. Tragedija iš lietuvių gyvenimo KISENINIS ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS. Dru-tais apdarais, 231 puslapis. Kaina 50c

KELEIVIO KALENDORIUS 1913 METAMS. Telpa jame daug naudingų straipsnių, eilių, patarimų ir tt. 25c

KELIONĖ PER PEKLĄ. Parašė John Mauritz. Vertė Jonas Ilgaudas. 10c

KAIP AS. TAPAU MILIONIERIUM. Pagal W. A. Corey, su-taisė K. Rutkus. 10c

KIRPIKAI ARBA AVELIŲ PIEMENELIAI. Eilėmis parašė Liepukas. 5c

KO MUS MOKINA ŽVAIGŽDĖS? Pagal pasakojimą Jono Na-živino parašė K. Stiklelis. Išleido Nienuis. 10c

KUNIGAI, BEDIERIAI IR SOCIALDEMOKRATAI. Parašė S. V. Pustl. 30. 10c

KUDIKIŲ VERGIJA "LAISVOJE" AMERIKOJE. Sutaisė pagal J. Ppargo J. Sirvydas. 5c

KOMUNISTŲ MANIFESTAS. Parašė K. Marx ir P. Engels, sultietuvino J. B. S.—kaina 15c

LIETUVOS UKININKO VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS. Telpa pame daug naudingų straipsnių, eilių ir tt. 25c

MAZDAZNAN, maistų rankvedis. Parašė Dr. O. Z. Hanish. Lietuviškai sutaisė J. A. Zečius. 50c

MIKĖS VALDINIŲ POTERIAL. Su giesmėmis ir paveikslais. MOKINKIMĖS RAŠYTI. Knyga mokintis rašyti su paaiškini-mais akcentų ir rašto ženklelių. 25c

MOTERS IR POLITIKA. Parašė Lili Braun. Vertė K. Augys, 15c

NETIKĖTAI. Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė. Išleido Scenos Mylėtojai. 10c

NUO KO PRIKLAUSO ŽMONIJS NUOTIKIAL. Parašė Jan Kochanovicz. Vertė A. J. Karalius. 10c

OTEC KONSTANTIN. (Kn. Olsauskas). Parašė O. Birmontaitė. 5c

PASKUTINĖ BANGA. Drama 3-se veiksmuose. Parašė Br. Varg-šas. Išleido savo kaštais J. O. Sirvydas. 10c

KOVOTOJŲ GIESMĖS. Surinktos revoliucionierių mintis. An-tra laida. 15c

POLITISKAS MINIŲ STRAIKAS. Antra laida. Sutaisė A. J. PENKTAS PRISAKYMAS. Drama vienoje veikmėje. Parašė Br. Vargšas. 10c

POLITIKOJI EKONOMIJA, kas ji yra ir ko mokina, pagal Dr. J. B. Marchlewskį ir kitus sutaisė ir išleido V. K. Rač-kauskas. 25c

PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTĖLIAI. Kalba laikyta ka-liniamis Chicagos kalėjime. Parašė Clarence S. Darow. Iš anglų kalbos vertė *** 10c

Lietuviai Temykite

Vienintelė Lietuviška krautuvė, kuri užlaiko geriausių tavorą del vyrų: skrybėles, marškinius ir visokius mažmozius. Mes duodame savo kostiumieriams dovaną — kišeninį veidrodėlį. Kurie atvažiuoja iš kitų dalių miesto, už striktarius mėš atlyginsime. (21-15)

Leon Dovgin

1229 So. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

"KOVOS"

ADMINISTRACIJOJ

galima tuojau užsirenu meruoti siuos zemai su rašytus lietuvių laikra-cius. Juk beveik visi sąjungiečiai, aparti "Kovos", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsta-kykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjunga bus pelnas, o jus gausite tą ko norite. Verta užsisakyti siuos laikraščius:

"RANKPELNIS"

Savaitinis
Kaina metams \$2.00
Išaina Škotijoj

"LAISVĖ"

Du syk i savaity
Kaina metams \$2.00
Išaina Brooklyn, N. Y.

"KELEIVIS"

Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išaina Boston, Mass

"NAUJIENOS"

Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išaina Chicago, Ill

"DILGĖLĖS"

Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.00
Išaina Pittsburgh, Pa

"ŠAKĖ"

Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išaina Worcester, Mass

Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit mi-nėtus laikraščius, užsa-kymus visuomet siųskite

"KOVA"

229 6th St.,
PHILADELPHIA, PA.

"KOVOS" AGENTAI:

- J. A. Turan, 114 N. Main St. Brockton, Mass. Pas kuriuos galima užsirašyti "Kovą" ir kitus spaudos dalykus:
- Filip Survillo, 612 Ave. D. Rochester, N. Y.
- L. Joneikis, 895 W. Coal St. Shenandoah, Pa.
- J. W. Kasperavičius, 190 Popular St., Wilkes Barre, Pa.
- Levinskas, P. O. Box 255, Girardville, Pa.
- K. Abyshell, 107 Cardoni Ave., Detroit, Mich.
- J. Petrulis, P. O. Box 16, Lewiston, Me.
- J. Stankevičius, 563 East St. New Haven, Conn.
- J. Dementis, 329 Leonard St. N. W., Grand Rapids, Mich.
- K. Bekiošius, 55 Limerick St. GARDNER, MASS.
- J. A. Žemaitis, Fountain, Mich.

LIETUVOS SELPIMO FONDO KOMITETAS.

K. Gugis, 1840 S. Halsted St, Chicago, Ill.
Vice-Presidentas 2) S. Monkus, Cor. 12th & Vine St., Philadelphia, Pa.
Sus. Sekretorius 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.
Sus. Sekr. 2) J. Neviackas, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Fin. Sekr. T. L. Dunduis, Box 511, Westville, Ill.
Fin. Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
Izdininkas K. Sidlauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Kasos Globėjai: M. Česna, 56 Market St., Brighton, Mass.; J. Gegužis, 28 W. Broadway, So. Boston Mass.; J. J. Gerdauskas, 73 Welles St., New Britain, Conn.; J. Jukelis, 695 East 13th St., New York, N. Y.
Visus pinigus reikia išpirkti var-du LITHUANIAN NATIONAL RELIEF FUND ir pasiųsti Financų Raštinkui T. L. Dunduliu, Box 511, Westville, Ill., kuris yra po \$1,000.00 kaučija, o jis įrašės į kny-gas pasiųs izdininkui.

Visą Gegužės mėnesį

"Kovos" metinė prenumeratą tiktai vienas dol. | \$1.00 |

NAUDOKITĖS PROGA KIEKVIENAS!

ADRESAS:

"KOVA" 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Saugokit nuo blogos imitacijos ir stengis gauti Richer's Anchor Pain Expeller, su inkaro ženklu, kuris kainuoja 25 ir 50 centų butelukas. Reika auk visose aptiekose arba nuo F. A. D. RICHTER & Co 74-80 Washington St., New York, N. Y.

AUTOMATIŠKA YLA

Visiems naudinga Yla už \$1.00, kuri suvna kaip mašina. Galima slauti viską, kas tik papuočia namus: plėškes, žvėrykius, žvėrykams gubinius padus, mašius iš sto, išaušly atcinu karpetus, atklibus nuo es ir tt.

Pinigus reikia prisųsti regis-truotame laiške arba Money Orderiu.

M. M. DOVIDAITIS
501 So. Heald & B. sts.
WILMINGTON, DEL.

Puikus Paveikslas Iš Dabartinės Karės

"Kova" išleido labai puikius ir didelius paveikslus iš dabartinės karės lauko. Kaina tik 10 c. Kiekvienas lietuvis privalėtų turėti tą paveikslą savo kambaryj. Pinigus galima siųsti įdejus dešimtuką į laišką. Adresuokite:

"KOVA"
229 N. 6th Street., Philadelphia, Pa.

KOVOTOJŲ GIESMĖS

Antra laida. Knygelėj telpa daugybė gražių eilių ir deklamacijų. Kiekvienas vaikas ar mergina privalo tą knygelę turėti. Kaina tik 15 c.

Reikalaukite tuojau.
"KOVA"
229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Dykai! Dykai!

Perskaityk ir kitiems pranešk.

Pavasario dovanos: jeigu nori suteikt savo geram draugui, draugei, ar mylimai merginai gražią dovaną, tai užrašyk tinkamą laikraštį.

Atsivėlgdamas į dabartinę bedarbę, aš nusprendžiau suteikt savo broliams ir seserims Lietuviams progą gaut gražias ir pigias dovanas.

Kas užsirašys pas mane laikraštį vertės 2-ju dolerių ir prisiųs man \$2.25, tas gaus kitą laikraštį dovanų metams, vertės vieno dolerio.

Kas užsirašys laikraštį vertės \$1.50, tas gaus dovanų laikraštį pusei metų vertės \$1.00.

Pas mane galima užsirašyti sekanti laikraščiai: "Kova", "Tėvynė", "Laisvė", "Naujienos", "Jaunoji Lietuva", "Keleivis", "Amerikos Lietuvis", "Šakė", "Veidrodis", "Dilgėlės", "Rankpelnis", "Vienybė Lietuvninkų", "Ateitis", "Laisvoji Mintis", "Lietuvos Ukininkas" ir "Lietuvos Žinios.

Kas užsirašys dienraštį "Naujienas" metams ir prisiųs 5 dol., tas gaus dovanų laikraštį metams vertės \$1.50. Kas laikraščio dovanų nenorėtų, tas gaus tos vertės knygų. Taigi pasinaudokite gera proga!

Dovanos bus duodamos tik iki 15 berželio, 1915 metų. Laiškus ir pinigų siųskite sekančiu antrašu:

Kas neprisiųs krasos ženklelių, tam neatsakysiu.

P. A. DĖDYNAS
5 Diamond St., Worcester, Mass.

FARMOS! FARMOS!

Jau yra pirke čia apie 300 lietuvių farmas. Yra beveik visiems lietuviams žinoma, kad Mason paviete Fountain, Mich., yra geriausias kviečių, dobilų ir bulvių žemės, molis ir juodžemis, lygi, kaip stalias. Fountain žemės viršija visas kitas žemes, kokios tik randasi lietuvių apygardoj. Aš turiu apėmęs ant išpardavimo 93 pradirbtas ir išdirbtas farmas su triobom ir didžianais sodais ir 17000 akterių nedirbamos žemės nuo \$8 iki \$20 už akre. Fountain yra didžiausias centralinis lietuvių apygardoj miestas, jame randasi 18 storių 1 Banka, 2 mokyklos, 3 javų magazinai, perka visokius javus, yra kelios išdirbys-tės produktų ir materialo. Atvažiuo-kite pažūrėti, o aš su automobiliu pavazinėsiu, aprodydamas daug pa-togių farmų, iško galėsit pasirinkti sau patinkamą ukę, Perkantiems, už geležinkelio tiktą sugrąžinam. Ma-pos ir žemių aprašymai dykai. Raš-tyk tuojau adresuodamas: (23-15)

Farmos Farmos.

Patariu visiems tautiečiams norintiems pirkti ukę atvažiuot pas mus, nes tuom sučėdytis pinigus ir nupirksit gerą ukę. Musų yra didelė kompanija, mes turime ukes po visą Michigano valstiją; su įvairiais budinkais ir visai be jų. Ukės didu-mas pagal pirkėjo norą. Kainos nuo \$9 iki \$25 už akra, tas priklauso nuo to, kokię budinkai ant ukės yra ir sodnai. Čia jau daug lietuvių yra apsigyvenusių; čia oras labai malonus; žemė derlinga, daug upių ir ežerų per tai ir tankūs lietai lyja pavasarį. Kas svarbiausia, pirkda-mas ukę iš pirmų rankų, taigi tie-siog nuo kompanijos, nereikalauji apmokėti jokiams perkupčiams-a-gentams. Aš tarnauju toj kompani-joj ir su musų automobiliu apve-žiosiu po visą Michigano valstiją ir tamsta pirksi sau ukę ten kur pa-tiks, nes turime iš ko išrinkti. Mes paduodam ukes ant lengvų išmo-kėjimų. Atsivėlkite pas

BEN DIOKAS,
Lake Co., Irons, Mich.

DIDELE AUKA

Atsivėlkite pas ZIRA, be jokių apgraukimų lais-tu. Jau dabar turit vertę jum i-c. Atsivėlkite, progą tamai rašti kuo-jei.

Atsivėlkite ZIRA cigarečių kuponų, ant 1 cento. Daugiau žiūrėti, kaip patiekti ir kuponus, nes už juos kaina, kas tik nori, gali gauti gražius prekius. Pa-žiūrėkite, kaip ZIRA, 1000 ir 500 kuponų, o juos laisvą, kaip patiekti.

ZIRA
CIGARETĖS

P. Lorillard Co., New York City

DRAGAI UŽRAŠINĖKIT "KOVA"

adm. ir drg. likta tam-tik-varkyt. na kuopa tur-rajai Komite-tų rengt pr-svarbesniose atlikti nean-rinkimų. na kuopa pil-s nutarimus ir taisyklių. turėti du V-ziavimus. tai V Raj., kur-ikala, stengtu-ietinės unija-tusi dalyvau-r platinti tar-cializmo judėj-eratiškas komi-rp parengimū-eratos, ypa-rieš rudeniniu-os viršinkū. J. Vilkelis, K-rauskas. nferencija ats-a. tarimai liečia-silieka sutrauk-7 Rajono kny-umauskas, dinis.

TARIMAS 2-aukų iš izdo-šelp. drg. A. Z-aiške reikalauja-skiriant \$100-bliu, delto bus-200 rublių, tai-giau kaip \$100. G. G. tame r-viršui rašyt-u doleriai. Št-bus arti ketur-mes skiriam

izdininkas manauskas, Zolynas, A. Levickas, intas ir vardu-omų priežast-Štasiulevičia

DRAGAMS idonajų savan-kp. program-e širdingą acn-s ir draugams-programe Ra-s. Taipgi sykū-ir ant tolia-raigai neatsi-šiamie svarbia-

Komisija.

AUKOS. per vestuves J-su Magdeleto-avinskiute) s-čių, dalyvavus-

jaunavedžių p-iems. ką kov-laugiau nebu-t-raigai: M. Je-M. Jasulevičia-dinis, E. Čiud-Š. Mikalavičien-askienė 30c; J-S. Stankevičia-Stravinskis pa-šia 50c. izdininkas, amanauskas.

"KOVOS" prenume-ta tik-leris-ia biržė-io "Kovos"-rata ve-doll.

KAIP KORE KRAKU-KIAULENA

Wilmington, Del., geg. 14.—New Castle County kalėjime pakorė Petrą Krakų. Kilpą užnėrė kaip 10.21 val. išryto. Už desėtko minutų buvo nuimtas nuo kartuvių. Bet buvo miręs daug pirmiau. Užnėrus virvę ant kaklo ir užleidus ant veido uždangalą, buvo paspaustas tam tikras knypkis; platformukė, ant kurios pasmerktasis stovėjo, umai nukrito žemyn. Smarkiai sviro Krakus ant virvės, ir momentališkai nulužo jam kaklo kaulas. Daktarai mano, kad mirtis atsitiko kaip bematant, bet jo kojos dar porą minutų bruzdėjo.

Prie mirties velionį rengė Philadelphiajos lietuvių kunigas Kaulakis su dviem kitais kunigais. Krakus atliko išpažintį ir priėmė komunią. Kun. Kaulakis atlydėjo iki kartuvių. Bestoviničiam ant mirties platformos davė pabučiuoti kryželį.

Pasmerktajam, pastatytam ant pastolio po kartuvių, buvo daleista prabilti į susirinkusius žmones. Kalbėjo labai patyiliai. Tarp ko kito pasakė, kad nei jis nei Montvidas nėra dalyvavę kunigo Žebrio užmušime. Prisipažino, kad prigulėjo prie piktadarių šaikos, ir nurodė, kad prie tos pačios šaikos priklausė ir tuli New Yorko ir Bostono policistai, kurie ėmė dalį pelno iš piktadarių laikinių.

Už dienos pirm pakorimo dektivas Manilowskis buvo pakišęs Krakui popierę, kurioje buvo surašęs neva Krakaus „išpažintį“ apie kun. Žebrio nužudymą. Krakus išpradžių pasirašė po taja „išpažinčia“, bet ant kartuvių platformos, už kelių minučių prieš mirtį, atmetė ją, sakydamas, kad nežinojės, po kuomi pasirašas. Toliaus, kaltino blogus žmones už savo iškrypimą. Sako, atvažiavau Amerikon 15 metų amžiaus ir tuoj papuoliau blogų žmonių draugijon, kurie ir išvedė mane iš kelio. O nušovęs policistą Tierney ir pašovęs keliatą kitų todėl, kad buvęs užsivalgęs morfinos nuodų. Nežinojės ką daras. Išreiškė viltį, kad Kristus išganyš jo sielą.

Saudymas, už kurį Krakus užmokėjo savo gyvasia, įvyko prie sekančių aplinkybių. Subato 6 kovo Krakus su Bernardu Montvidu norėjo Adolpho Marke „panšapėj“ užstatyti daug brangių daiktų. Panšapės savininkas sprendė, jog tai vogti daiktai, ir pranešė policininkui F. X. Tierney. Išėjus Krakui su Montvidu iš „panšapės“, Tierney su panšapės savininku pradėjo sekti paskui. Pamatę, kad juodu yra sekami, pradėjo bėgti. Montvidas bėgo į Orange gatvę, o Krakus dumė Shipley gatvę. Policistas Tierney šaukė Krakui sustoti, bet šis pasisukęs į šėštąją gatvę ir drožė iš viso vieko. Kitas policistas, W. S. Sharpless nutvėrė Krakui už sprando ir liko persautas dviem šuviais iš revolverio. Sharpless ant vietos susmuko, sužeistas pilvan ir rankon. Pribuvo policistas Tierney ir užsimojo ant Krakaus buože. Krakus šovė jam krutinėn, pataikydamas tiesiog į širdį. Tierney pavirto. Gulinčiam ant šalgatvio Tierney Krakus išovė dar vieną kulka.

Taip apsidirbęs, Krakus leidosi bėgti Penktąją gatvę. Minia

ji vijosi. Policistas Zimmermann mėgino sustabdyti žmogūdį. Jam irgi šovė. Kulka pralėkė pro tarpį, menkai sužeisdamas.

Ilgainiui Krakus įbėgo į aklą gatvę, iš kur negalėjo toliau ištrukti nuo minios. Bet paspėjo pasislėpti Hart Pork Packing kompanijos kieme. Čia ir liko sučiuptas. Bet dar peršovė policistui H. McDonnellui plaučius; šovė ir policistui J. T. Scottui, bet pataikė į akinių plieninę dėžutę kišenių, kurį ir išgelbėjo nuo žaizdos.

Ščia ir Krakus liko dviem šuviais sužeistas. Be to, policistai buožėmis jį labai sudaužė. Viršų įdėtasis Krakaus paveikslas buvo nutrauktas tada, kada Krakus buvo jau visas sudaužytas. Todėl paveikslas jis išrodo negražus. Šiaip jau buvo augštas, baltas, dailus ir apsiėjime mandagus vaikas. Ėjo 25-tus metus amžiaus.

Apie tą-pat laiką areštavo bėgantį Montvidą. Abudu nugabeno kalėjiman. Laike teismo Montvidas išdavė Krakų, kaip kun. Žebrio užmušėją. Pats teisinosi, kad tikėtai prie klebonijos stovėjęs ir sergėjęs.

Tą rytą prieš mirtį Krakui duota pasirinkti pusryčiai. Jis paėmė kumpio su kiaušiniiais, spingintų bulvių, žemuogių su smetona ir „pine apple“ (ananas). Valgė dikčiai.

Per naktį prieš mirtį meldėsi ir apgailestavo savo likimą.

Kaip ten nebuve, velionis buvo gana tvirtu būdo. Prie tinkamesnių aplinkybių gal būtų išėjęs naudingas žmogus. Jis, be abejo, turėjo ką bendra su kun. Žebrio užmušimu. Tas matyt iš daiktų, kuriuos norėjo užstatyti „panšapėj“: jie buvo kun. Žebrio ir jo gospadinės. Bet Krakus ne tik pats užsigynė dalyvavęs kunigo nužudyme, bet gynė ir Bernardą Montvidą, kuris taip lengvai išdavė savo bendrą Krakų. Tat vyriškumo ir valios stiprumo pas velionį buvo, tik ką tos gerosios ypatybės nukrypo blogojon pusėn.

Specialis „Kovos“ Korespondentas-Regėtojas.

Iš Philadelphijos.

LSS. 1 KP. SUSIRINKIMAS.

20 d. gegužės, ketverge 1 LSS. kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą Republikonų Klube, 322 N. 9 gatvės. Bus svarstoma svarbus kuopos ir Sąjungos reikalai. Kuopos nariai malonėkite visi susirinkti ir atsivesti savo draugus, kurie galėtų prisirašyti kuopon.

1 KP. CHORO PIKNIKAS.

1 LSS. kuopos choras turės puikų pikniką nedėlio 23 geg. Fairmount Parke. Svečiai ir draugai susirinks apie 11 val. ryto prie Belmont restorano. Kur lauks žmogus ir nuves į pikniko vietą. Bus gražios publikos, dainų, žaismių ir užkandžių.

Šiomis dienomis lankėsi „Kovos“ redakcijoj drg. J. V. Griņius iš Eastono, Pa. Pirm savo išvaziavimo Eastonan jis buvo vienas iš veikliausių 1-mos LSS. kuopos draugų.

JAUNUOMENĖ RENGIA KOOPERACIJĄ.

Philadelphijos Lietuvių jaunuomenė bruzda, kad įkurus kooperativišką drapanų ir autuvų krautuvę. Sėras bus \$10.00. Pagirtinas judėjimas. Reikia linkėti, kad šis geras jaunuomenės užnamymas įvyktų praktikoje. Jaunuomenė pradeda darbą. Bet kooperacija bus bendrai visuomeniška: niekas nebus varžomas nei tikyba, nei amžiu, nei

lyčia, nei politiškomis pažvalgomis.

DRAUGYSČIŲ SUSIRINKIMAI LAISVĖS KLUBE.

21 d. gegužės, pėtnyčioj, Kriaucių susirinkimas.

27 geg. Real Estate Board of Directors susirinkimas.

1 birželio (June) Lietuvos Dukterų draugystės susirinkimas.

Žydų draugystė B'rith Abraham paskyrė \$20,000 pašalpos nukentėjusiems nuo karės žydamš.

Buvo gaisras Banks' biznio kolegijoj. Nuostolių pasidarė \$130,000.

Lietuvių Svetainės statymo draugystė turėjo gana trukšmingą susirinkimą Laisvės Klube. Nariai buvo labai neužganėdinti pirmininko p. Užumekcio neveiklumu.

Olgerdo Uzarų draugystė aukavo \$50 L. Š. Fondui; Lietuvių Kriaucių dr-stė aukavo \$10.

Nuo Administracijos

Draugai:—

Jau baigiasi laikas nupigintos „Kovos“ prenumeratos. Laikas, kuriuom mes turime progą įeiti į minias ir skeisti socializmo idėją. Laikas mūsų didelio žingsnio pirmyn. Todėl, draugai, įtempkime savo pajegas, sustiprinkime energiją ir dirbkime kiek galime.

Draugai, jūs žinote, kad darbininkas paskaitės „Kovą, bent trumpą laiką — lieka mūsų, jei ne tikru draugu, tai bent simpatizatorium. „Kova“, išmuša iš žmogaus galvos visus tuos baubus, visas tas melagystes ant socialistų, kurias jam rodo lopšio, iki šiandien kunigėlis skelbė.

„Kova“ pakelia kiekvieno darbininko akis augštin, atitiesia jo nulenktą sprandą ir priverčia apsidairyti aplinkui ir jis pamato, kas jį slėgia.

Mūsų pareiga, draugai, brukte-brukti į rankas darbininko, t vienintėlį spindulėlį šviesos — „Kovą“.

Jeigu visas pogresyviškas veikimas tarp lietuviškos visuomenės Amerikoj yra socialistų rankose, jeigu darbininkų išsiliosavimas iš po kapitalo naštos guli ant mūsų pečių, tai kodėl gi neveikti?

Dirbkime ir kvieskime prie darbo minias.

ADM. ATSAKYMAI.

51 kuopos sekretoriui. Apgaršinimas atėjo pervėlai. Gavome seređoj, o seređoj jau darome ekspediciją. Kitu kart pasiskubinkite.

AUKOS PRESUI.

77 kp., Benld, Ill. \$5.00
57 kp., Wilmerding, Pa. 5.00
11 kp., Newark, N. J. 5.00
Drg. Jasulevičius nupirko šuniukus formoms surakint 5.02
Viso \$20.02

Visiems aukavusiems draugams, „Kovos“ administracija ištaria širdingą aciū.

Draugai, remkite „Kovą“ kuom kas galite, nes matote, kad izdas veik tuščias. Atskaitės parodo, kad kuopos yra skolingos „Kovai“ apie \$700. Ta suma pinigų dabar labai reikalinga. Atsietiskite, kaip galėdami, draugai.

LSS. 59 KP. DRAUGAMS.

Laikysime nepaprastą susirinkimą pas drg. M. Skučą po num. 146 Morris St., Jersey City, N. J., 26-d. gegužio 1915 m. 8 val. vakare. Draugai ir draugės, teiksitis būtinai atsilankyti ant šio susirinkimo, nes yra apščiai svarbių reikalų del apsvartymo. Norintieji prisirašyt į kuopą taipgi malonėkite pributi

ant viršminėto susirinkimo ir prisidėti prie darbininkų partijos. Darbininkai vienykitės! — Rašt. G. M. Stanionis.

GEGUŽĖS 23 D. ATSIBUS PRAKALBOS SU PAMARGINIMAIS.

Bus deklamacijos, eilės ir dainos, K. Zigmanto svetainėje, kurias parengia LSS. 77 kp. Prsidės 6 val. vakare. Mel-dziame gerbiamos publikos atsilankyti kuoskaitingiausiai, nes galėsit išgirsti daug naujo ir naudingo. Wm. Mikelaitis.

REIKALAUJAMA 35 KRIAUCIAI.

Ar tu turi užsiėmimą, kuris užtikrintų tavo ateitį ar mėnait ant savęs užsidėt biznį? Jeigu taip, tai kodėl neimt kirpimo kursą su kiekvienu mieros nurodymu praktiškai.

Mes išmokinsime jus per laiškus arba ir mūsų pačių mokykloje, pagal naujausią, geriausią sistemą: braizyt, laipsniuot ir sudėt petrinas ir kaip naudot jas del mažo skaiciaus.

Mes taipgi kerpame, trimanme ir darom siutus už \$5.75.

Baigimas sack coat'ų \$2.75.

Vien tik kriauciai, kurie žino kaip padaromos drapanos už tokią žemą kainą, niekadods nepraleis šitos progos.

Offiso dresas:

Mr. J. J. Burinsky,
2120 Balto St., Balto., Md.

Geriausios Farmos!

Pigiai parduodu geriausias gatavas farmas su budinkais, sodais ir užsėtaiis javais, turiu visokio didumo farmų; žemė — molis su juodžemiu ir molis su smiltim maišytas. Derlingiausia žemė pirmo sorto, visokiems javams, daržovėms, šienui ir sodnams. Turiu daugybę farmų neįsdirbtų, labai pigiai parduodu ant lengviausiu išmokėjimu. Žemė labai gera, didžiausioj Amerikos Lietuvių fermerių kolonijoj, kur as esu pardavęs 320 farmų lietuviams apielinkės miesto Scottville, Mason County Michigan, kuris yra turtingiausias fermerių miestas visame state Mich. viduryj derlingiausių ir gražiausių lygių laukų. Keliai žviravoti (plentai), upės ir ežerai pilni žuvies. Scottvilles apielinkė yra Lietuvių Kolonijos centru ir randasi arti prie Michigan ežero portavo miesto LUDINGTON, turinio geriausia transportaciją vandeniu laivais ir geležinkeliais, yra turgai javų, melnycios, bankas, bažnycios, geriausios moksloamės ir produktų fabrikas, suri, sviesto ir kitokios vlgados yra, tik naudokis Broj Lietuvi, neklaušyk kompanijų ir jų agentų apgarsinimui, kurie vilioja žmones, kad pirktų smiltynus ir pustynes ant kurių visą amžių vargingiausiai žmogus turės gyventi. Sakau, atvažiuok pas mane į Scottville, Mich, as tu turi geriausių žemių su moliu, juodžemio ir maišytų gerų žemių, kurios yra atsakančios ukininkavimui, gražiausioj vietoj ir visą Ameriką ir apgyventame krašte. Nusipirkęs nuo manęs farmą pats ir tavo šeimyna džiaugstis ir trumpu laiku tapsite bagotu fermeriu. Norinti pirkti gerų farmų, rašykite tuoj, o gausite žemlapi (mapą) Lietuvių Kolonijos ir Farmų Katalogą. Adresas: (21-15)

ANTON KIEDIS,
Peoples State Bank Building
Scottville, Michigan.

MOKINAME ANGLISKAI

Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vientinėle amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmolti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike už mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti. Mokiname per laiškus (korespondencija) tobulingiausia metoda: kiekvienas išmoka be vargo. Mokiname taipjau kliauses dienomis ir vakarais. Platesnių žinių rašykite pas: American School of Languages 1741 West 47th St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA DVI PUİKIOS FARMOS.

— Iš priezasties, kad noriu pirkti didesnę farmą — parduodu 2 sa vasias. Pirmutinė farmą turi 80 akrų žemės. Farma su visomis triobomis, gerai sutaisytomis ir visais irankiniais.

Antra maziukė, paukščių auginimo farmą. Žemės 12 akrų, stuba gera ir žemė puiki.

Norinti įgyti sau ramų gyvenimą — kreipkitės laišku, o as atvažiuosiu pasitikti. Karu kaštuoja atvažiuoti tik 50c. Reikia paimti Willow Grove karą, bet butų geriaius, kad pirma parasytumėte atvirutę. Adresas: Mr P. Lark Back Co. R. D. 6, Box 100. Quackertown, Pa. (23-15)

Keystone Phone Main 14-28.
Bell Phone-Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine St. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 5 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikabėt rustikai ir lenkikai.

The Philadelphia Medical Clinic

GYDO VISOKIAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ OFISO VALANDOS: Kas diena nuo 10 is ryto iki 4 val. po pietų.

Šventadieniais nuo 10 val. iš ryto iki 3 po pietų. Vakara is Utarninke ir Pėtnyčioj nuo 6 iki 8. po ši uom adresu: (Kalbame lietuviškai)

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

Patarimai ir knyga "Daktaras" dyka:

Popieriukite Savo Stubas Ant Vasaros.

Jūs žinote, kad jeigu nepopierauji stubą ant vasaros, tai atsiranda visokių vabalų, kurie užkrečia ligomis jusų kuddikus ir turite daktarams išmokėti dešimts kartų tiek, negu popieravimas kaštuoja. Antra, pagrazinate savo kambarį, kuris paliks smagesnis, linksmesnis ir dailesnis. Grazi popiera ir sakantis darbas papuošia netik kambarį, bet ir šeimyną.

Aš esu mokinėsis popieraut kambarius Kurliandijoj ir Amerikoj. Puikiausia atlieku savo darbą ir nekeliu kainą labai augštai. Reikale kreipkitės pas mane ši uom adresu:

FRANK SLEŽAS
1028 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

JUS NORIT GERIAUSIO

IR JUS TA GAUSIT

Kada jūs rengiate Balius, Krikkštynas ir Vestuves, Jūs reikalaujat Alaus, Vyno ir Degtinės.

Čia yra vieta kur jūs galite gauti gerus gėrimus už žemą kainą.

JACOB CARTUN

401-3-5 SOUTH ST., PHILADA

Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphjoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlaustų linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety ir visus miestus Jungtinių Valstyų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvių Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau eina nuo 5 Rugpjūcio kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujausias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio — kasdien.
"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.
"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.
"NAUJIENOS" leidžiausias daugybės darbininkų, žmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavienios ypotos ir darymui pašalinio biznio.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išneiotojus 12 c. savaitėje. Pačiu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.
Išpildyt šitą blanką ir pristatq kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Šiuomi prisidėsiu \$ _____ už "NAUJIENAS" _____ metus ir meldžiu jas siųgti ši uom adresu: